

Turistický magazín

ročník XX | září 2026 | číslo vydání 170

ZDARMA

KAM

www.kampocesku.cz

po Česku

„Už nejsem vegetarián.
Protože jsem četl, že
Přemyslovci vyhynuli
po přeslici...“

-Vlasta Burian-

**Klepadlo, klepadlo, pověz mi,
jak skončil svatý Václav**

11.–13. 9. 2026

TÁBORSKÁ SETKÁNÍ®

TRŽIŠTĚ * DOBOVÉ LEŽENÍ * HISTORICKÉ ULÍČKY * PRŮVODY

VLASTA REDL * DOCTOR VICTOR

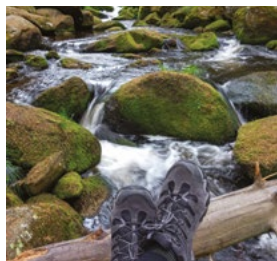
BUTY * PÍSNĚ HANY ZAGOROVÉ

V PODÁNÍ BOOM!BANDU A EVY KLEINOVÉ

WWW.TABORSKASETKANI.EU

Milí čtenáři,

kouzlo počasí se v září neomrzí. Slunce přes den hřeje, ale už nepálí. Chladné noci přináší zkřehlá rána i stříbřité mlhy. Krajina se rozzáří měkkým, medovým světlem. Vše spěje k babímu létu na přelomu září a října, kdy se podzim ještě zastaví a vrátí nám hřejivé pohlázení. Za

okny se ale také rojí prvňáci, řapající za poznáním s obrovskými batohy. Čekají je výzvy. Třeba jak najít třídu, kde sedí, kde je toaleta nebo šatna. Jak se soustředit 45 minut, jak otestovat trpělivost nového učitele až na nejvyšší přípustnou mez, jak fungovat ve velkém kolektivu. Jak zvládnout první neúspěchy... Musí se naučit držet tužku, ne mobil, používat příbor, ne tablet, zavázat si tkaničky, převléknout se sami na tělocvik nebo dát věci do aktovky. A až už si budou myslet, že to mají v kapse, postoupí do dalšího ročníku.

Výlety babím létem snad prvňákům vše vynahradí. Tedy pokud se rodičové poučí a vyhnou se místům, kde je narváno, a zamíří tam, kde lišky dávají dobrou noc. Například navštívit Krkonoše bez rozmyslu je jako jít do pražské zoo. Zatím tu nejsou mříže, klece a voliéry, ale oplocení lanem, řetězy či tyčemi podél chodníků ano. Přitom výlet v Krkonoších si můžete užít takřka sami, pokud dáte na rady zdejších infocenter, a ne na všudypřítomné reklamy. Do redakce mi volali ochránci, proč propagujeme na titulní straně KAMU Trosky, když oni tam ty lidi v takové míře nevidí rádi. Hrad Kašperk nám odpověděl, že nabídku na propagaci máme dát méně navštěvovaným objektům. Přemíra turistů je v malých Holašovicích i ve velké Praze. Matička stovčatů trpí hlavně díky hluku a nepořádku vinou nočních klubů. V centru se nabízí ubytování Airbnb, kdy turistům na jednu noc nezáleží na obyvatelích domů. Nenajdete tu běžné obchody s běžnými cenami, ale jen suvenýry, rychlá občerstvení a drahé restaurace. Město trpí zájmem návštěvníků toužících po levném alkoholu, sexu a zábavě. Policie po 22. hodině jen tiše přihlíží.

Výlety v září musí počítat s řadou omezení v souvislosti se začátkem školy i pokračujícími dopravními omezeními. Je dobré vědět, že plynulost je dobrá a bezpečnost nutná. Kvalita silnic se stále nezlepšila, výmolů neubýlo a jediné, co přibýlo, jsou vážné dopravní nehody. Silná auta, silná slova, silné ego... Zkrátka si dávejte pozor na cestách, jsou tam motoristé. Počasí v září bude jistě nakloněno výletům, takže se můžete vydat tam, kde jste ještě nebyli. Vždy pro vás máme řadu zajímavých tipů na výlet a zaručeně tam nebudete hlava na hlavě. Čtěte pozorně, vybírejte a nebojte se změny. Karlštejn vám neuteče a Sněžka jakbysmet. Pamatujte, že spokojený výlet znamená pobyt mimo domov, který přináší radost, pohodu, poznání a splní vaše očekávání bez stresu a komplikací.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází
elektronicky
28. 8. 2026

KAM vybírá z obsahu

Tábor opět v rukou Žižky: Historie v září září.	11
Jindřichův Hradec: léto nekončí, zážitky pokračují SOUTĚŽ . . .	12
Babí léto láká za Hurvínkem, za zvířátky i do přírody SOUTĚŽ . . .	13
Ašsko zve na výpravu za tajemstvím kamenných křížů	14
Chrám Chmele a Piva: výlet pro celou rodinu v srdci Žatce. . .	15
KAM za historií, divadlem i uměním? Přece do Liberce!	17
Náchod zve na jubilejní Náchodské Kuronské slavnosti.	18
Nové Městské muzeum Chotěboř otevřelo své brány.	18
Podzim plný historie a zážitků: objevte Hradec Králové jinak. . .	19
Za dobrodružstvím do Ústí nad Orlicí SOUTĚŽ	20
Babí léto ve Zlíně: Objevte příběhy výjimečných vil	22

KAM
VYDAVATELSTVÍ po Česku
www.kampocesku.cz

KAM po Česku (měsíčník)

vydává v ČR: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o. | Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
IČ: 04892232 | DIČ: CZ04892232 | datová schránka: c67rch4
tel.: +420 222 944 816-7 | e-mail: redakce@kampocesku.cz | www.kampocesku.cz
registrováno: MK ČR E 17865 | ISSN 1802-8640
grafický návrh, zlom a předtisková příprava: KAM po Česku
tisk: Triangl, a. s.

distribuce pro předplatitele: jménem vydavatele zajišťuje SEND Předplatné
foto na titulní straně: Dveře do Kaple sv. Václava v katedrále sv. Víta v Praze, foto © Luděk Sládek
Zasláním příspěvku nebo díla dává zaslátel souhlas vydavateli k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě. Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.
© Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

Karel IV. králem (680 let)

Intriky, zákulisní jednání a diplomatické umění stály za úspěšnou volbou.

Otec Jan Lucemburský a strýc, trevírský arcibiskup Balduin, předvedli diplomatický „majstrštyk“.

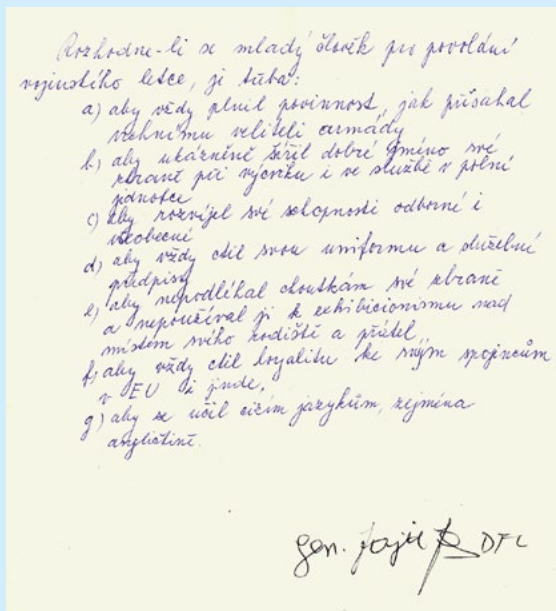
Karel IV., ostatková scéna, Karlštejn, kaple svatě Kateřiny

Karel, tehdy ještě moravský markrabě, se stal novým králem Svaté říše římské 11. 7. 1346 v Rhensu na Rýně. Otec a strýc za pomoci papeže a spřízněných kurfiřtů úspěšně prosadili jeho volbu navzdory římskému císaři Ludvíku Bavorovi. Tehdy už slepý král Jan si radosti moc neužil. Oficiální korunovace v listopadu 1346 se nedočkal, protože koncem srpna padl v bitvě u Kresčaku. Najednou byl i český trůn volný. Nastala zásadní změna v uspořádání Evropy. Karlova hvězda krále a později císaře začala stoupat.

-babok-

KAM za vzory...

František Fajtl (* 20. 8. 1912 Donín) se stal jedním z našich nejznámějších stíhacích pilotů druhé světové války. Létal v našem předválečném letectvu. Bojoval ve Francii, v řadách Royal Air Force během bitvy o Británii i na východní frontě v SSSR v československých leteckých silách, během Slovenského národního povstání a v bitvě u Ostravy. Dostalo se mu mnoha osobních poct i vojenských vyznamenání doma, ve

Francii, v Anglii i v SSSR. Generálporučík František Fajtl zemřel v Praze 4. 10. 2006.

Začíná nový školní rok. Žijeme v časech, kdy postrádáme vzory a hrdinové, kteří jsou nám nabízeni, jsou často jen namalovaní. Snad i proto jsem požádal pana Fajtla, aby řekl, co by vzkázal nastupující generaci. Třeba proto, že jeho život i odkaz ob stojí v přísném srovnání s hrdinou nebo vzorem, řečeno školním jazykem, na jedničku.

Luděk Sládek

foto © Wikimedia Commons; autor

Bez důkazu opaku

(610 let)

Uplynul bezmála rok od popravy mistra Jana Husa z popudu kostnického koncilu, vykonané kostnickou samosprávou 6. 7. 1415. V Čechách to přesto stále vřelo a schylovalo se k husitské rebelii.

Karolinum, studie F. X. Margolda, 1939

Když pražská univerzita 11. září 1416 vydala osvědčení o Husově bezúhonném životě a pověsti, přihlásila se tak k Husovu odkazu a učinila krok k roz-

chodu s odpůrci husitství. O Husově bezúhonnosti nebylo doma pochyb. Řečeno právníkem žargonem, listina obsahovala osvědčení mistrovsky nevinou, o níž nebylo právního sporu ani pochybností, byla veřejnou listinou s presumpcí správnosti, jejíž obsah bylo možné zpochybnit jen důkazem opaku. Církevní koncil v Kostnici ale zareagoval jinak. Činnost pražské univerzity na neurčito zastavil.

-lgs-

Dopisy čtenářů

Vážený pane šéfredaktore, srdečně Vás zdravím z Bohumína. Rád bych reagoval na Váš dopis ze dne 4. 12. 2025, který spolu s nádhernou knihou dorazil v záplavě dalších poštovních zásilek před vánočními svátky. Nedisponuji takovým množstvím volného času, proto reaguji až nyní... Informoval jste mě, že počínaje rokem 2026 již nebude redakce KAM po Česku přijímat odpovědi na soutěžní otázky poštou. Velmi správně jste uvedl, že hlavním důvodem k tomuto rozhodnutí je fungování státního podniku Česká pošta, které Vy ani já nemůžeme změnit. I já jsem se dlouhou dobu bránil přecházet do virtuálního světa, vždyť ručně psaná korespondence má svoje nezaměnitelné kouzlo. Česká pošta nás ale rychle naučila, že v podstatě zdarma můžeme využívat efektivní a rychlé nástroje k přenosu informací, když ona sama to starou cestou neumí. Nezapomenali jste to jen vy v redakci, trpké zkušenosti s pozdním doručováním zásilek mám i já, uvedu dva příklady – prioritní doporučený dopis, který má být doručen hned následující den po dni podání, byl na cestě z Bohumína do Lažánek u Blanska neuvěřitelných 13 dní (pěšky bych to možná zvládl rychleji), dopis ve stejné kategorii odeslaný z Bohumína do Černošic u Prahy putoval 11 dní! Jakékoliv reklamace a upozorňování, že Česká pošta za extrémně

vysoké poštovné nenabízí potřebnou kvalitu, se mívá účinkem. A proto i já přecházím do virtuálního prostředí, poštu si nechávám už jen na posílání balíků a příležitostných dáreků, jako je ten dnešní pro Vás. Budete se divit, ale přesně ke konci loňského roku jsem dobral staré zásoby pohlednic (s motivem Chocně, kde jsem původně bydlel), proto rezignuji na zaslání obyčejné pošty do vaší redakce, kdy poštovní známka na jeden pohled stojí už 31 Kč! Vždyť pro odeslání odpovědi na soutěže a křížovky nabízíte na webových stránkách přehledný a velmi dobře fungující formulář, ze kterého mi chodí potvrzení o doručení i do mé e-mailové schránky. Ušetřené peníze jsem přetavil a investoval do doporučené zásilky a dáreků pro Vás. Jste šéfredaktorem časopisu, který jsem si moc oblíbil a po léta vyzvedávám v Turistických informačních centrech. Množství tipů na výlety, ale hlavně křížovka a soutěže – v jednom vydání hned několik. To všechno činí z „KAM po Česku“ turistický magazín, který nemá konkurenci. Děkuji tedy za inspirativní články, Váš dopis i knižní dárek a taky za množství skvělých výher. Přeji Vám i celé redakci hlavně pevné zdraví, spoustu tvůrčích nápadů a spokojených čtenářů. A taky ŠTĚSTÍ v různých podobách, aby Vám po setření losu nezůstala jen špína za nehty... S velkou úctou Kamil Bureš, Bohumín

Luděk Sládek, šéfredaktor

Největší z Přemyslovců (755 let)

Václav II., pozdější šestý český král a první polský král z rodu Přemyslovců, se narodil v Praze 27. září 1271. Byl synem „krále železného a zlatého“ Přemysla Otakara II. a Kunhuty Uherské.

Návrat Václava II. v květnu 1283 do Prahy, Josef Mathauser

Václav II. uděluje kutnohorským dolům horní řád

Jeho dětství poznamenala smrt otce na Moravském poli, po níž byl pět let vězněn poručíkem Otou Braniborským na Bezdězu, v Žitavě, Berlíně a Špandavě. Tady se formoval v muže opatrného, věřícího i schopného. Po návratu do země ho čekalo mnoho práce. Vydával potřebné zákony. Inicioval zásadní měnovou reformu (1300), kdy zavedl pražský groš, stabilní a žádanou měnu tehdejší Evropy. Vydal potřebný horní zákoník. Nebyl válečníkem, zato geniálním stratégem. Roku 1300 získal polskou korunu a roku 1301 korunu uherskou pro syna Václava III., což vedlo k obrovskému

evropskému soustátí. Za jeho vlády se České království stalo respektovanou evropskou velmocí a významným kulturním centrem. Podporoval vzdělanost, do království zval umělce a básníky, jeho dvůr patřil k nejhonosnějším v Evropě. Václav zemřel předčasně 21. 6. 1305 v Praze na tuberkulózu. Jeho ostatky byly uloženy v bazilice Zbraslavského kláštera, který založil jako velkolepé rodové pohřebiště. Za vlády Václava II. české země dosáhly svého absolutního středověkého mocenského vrcholu.

Alois Rula

Zatímní vláda (605 let)

Čáslavský sněm v červnu 1421 sesadil krále Zikmunda. Vznikla nová prozatímní zemská vláda, která měla prosazovat čtyři pražské artikuly.

Čáslavský sněm, Jan Skramlík

Nová vláda se zástupci stavů v podobě pěti pánů, pěti rytířů, dvou táboritů a osmi měšťanů měla dvacet členů s časovým mandátem do konce září. Jejím cílem měla být správa, sjednocení vnitřně rozbourané země a její obrana po odvolání panovníka, pokud nedojde mezitím k volbě krále nového. Kvůli vnitřním neshodám mezi radikálními a umírněnými husity a vnějším politickým okolnostem se postupně rozpadala a její praktické výsledky byly nulové. Vláda fungovala do 28. 9. 1421.

-babok-

Kaván krajinář (160 let)

David Kaván, chalupník z Víchovské Lhoty u Jilemnice č. 32, a Anna, roz. Kubátová (č. 22), měli tři děti. První se narodil 10. září 1866 František (po dědečku Kavánovi), poté Marie (po babičce Kavánové) a Jan (po dědečku Kubátovi).

František Kaván na své výstavě v muzeu v Hradci Králové, 1932

František Kaván: Ve Lhotě Bradlické pomrzly květy, vystaveno 1936 na 89. výstavě Jednoty umělců výtvarných v Praze

na perspektivu. O prázdninách roku 1894 namaloval u své chalupy obraz „Podmrak“, který na Exposition Universelle 1900 v Paříži získal zlatou medaili. Kolem roku 1895 vrcholila jeho realistická tvorba. Odklon od realismu se projevil i odchodem z Akademie výtvarných umění (1896). Téhož roku v srpnu se oženil s Helenou, dcerou řemeslníka z Vysokého Mýta (zemřela v roce 1926). Podruhé se

František oženil 31. 5. 1930 s Pavlínou, vdovou po příteli malíři Janu Šírovi. V té době pořádal řadu výstav a dostávalo se mu uznání. Návrat do Libuně představoval poslední období jeho tvorby. Jeho technika se zjednodušila a paleta se projasnila. Nejraději maloval krajinu v květu. V roce 1937 manželé koupili vilu v Dolní Kalné, kde měl František ateliér. Po zabrání pohraničí a zákazu malovat v okolí se však vrátil do Libuně. Krátce nato, 16. 12. 1941, František Kaván v Libuni zemřel na prudký zápal plic. Pohřben byl na místním hřbitově.

Luděk Sládek

„Do zbraně!“ (480 let)

Král Ferdinand I. Habsburský povolává vojenskou hotovost ke Kadani a ještě chce finanční výpomoc. Protestantští stavové v Sasku, bojte se.

Ferdinand I. Habsburský, císař Svaté říše římské, český, uherský a chorvatský král, infant španělský a rakouský arcivévoda

Cílem krále bylo v září 1546 povolat vojska k obraně země a pomoci bratřovi, císaři Karlovi V., proti protestantským stavům v Sasku. Česká šlechta ale pramálo slyšela na tuto výzvu. Někteří neposlali své oddíly, další se vzepřeli proti rozkazu k pochodu do Sasku, a tak celá akce skončila fiaskem. Byl to zárodek budoucího otevřeného konfliktu českých stavů s Habsburky. Král situaci vyřešil novým vyhlášením hotovosti, tvrdším postupem a potlačením odboje.

-liban-

Historia magistra vitae

Září 1441 (585 let)

V průběhu roku 1441 vedl Jan z Příbrami **intenzivní rozho-vory** s Metropolitní kapitulou u sv. Víta (která tehdy fungovala jako hlava katolické strany pod jednou). Příbram nabízel **zásad-ní ústupky** v liturgii a dogmatice, aby katolíci na oplátku uznali legitimitu kalicha pro Čechy.

Září 1621 (405 let)

Vojsko Gábora Bethlena **vstoupilo na Moravu** a spojilo se zde s Valachy. Ti pod vedením Adama z Víckova napadli Hranice a Lipník. Postupně se jim podařilo ovládnout východomoravská městečka. Bethlen začal koncem listopadu ustupovat do Uher a krnovské vojsko se stahovalo do Slezska.

1. 9. 1936 (90 let)

Český chemik **Antonín Holý** se narodil 1. 9. 1936 v Praze († 16. 7. 2012). Byl jedním z nejvýznamnějších českých přírodovědců 20. a 21. století. Zabýval se vývojem nových léků. Je objevitelem nové skupiny léčiv, antivirotik, jimiž se léčí infekce virem HIV nebo hepatitida typu B.

2. 9. 1926 (100 let)

Nynější **Zoologická a botanická zahrada města Plzně** byla založena v roce 1926 položením základního kamene v původní lokalitě v městské části Doudlevec v areálu vojenské plovárny. Stala se tak druhou nejstarší existující zoologickou zahradou v České republice (po Zoo Liberec).

3. 9. 1981 (45 let)

V **hlubinném dole Pluto II** v Louce u Litvínova **došlo k důlnímu neštěstí**. V podzemí bylo 105 horníků a záchranářů, zahynulo 65 z nich, 13 bylo zraněných těžce a 15 lehce. Tragédie nebyla spolehlivě objasněna. V úvahu přichází zápar uhlí, hromadění metanu a následný výbuch.

Heslo skautů – Bud' připraven! (150 let)

Je plno ušlechtilých myšlenek a programů. Není ale vůbec jednoduché je prosadit a uvést v život. Zdařilým příkladem je určitě Antonín Benjamin Svojsík, otec českého skautingu a Junáka.

Narodil se 5. září 1876 v Praze. Sportovně a hudebně nadaný si splnil svůj sen a stal se učitelem tělocviku. Jako nejmladší člen Českého pěveckého kvarteta získal přezdívku Benjamin. Se skautingem se „potkal“ v roce 1909 díky svému staršímu bratrovci Aloisovi a Josefu Meilbeckovi už jako zralý muž a učitel žižkovské reálky.

Zlomem pro něj byl pobyt na skautském táboře v Anglii o dva roky později, kde se seznámil s jinými metodami práce s mládeží. Přeložil knihu *Scouting for Boys* a uvědomoval si nutnost přizpůsobit metody českému prostředí. Sestavil „pokusnou“ družinu

Antonín Benjamin Svojsík, před rokem 1928

Od podzimu 1911 konal Svojsík pokusy se žáky žižkovské reálky se skautingem v Prokopském údolí nebo v Radotíně

ze svých žáků, vydal knihu *Základy junáctví*, v roce 1912 vedl první skautský tábor v Lipnici a propagoval nový směr po celé zemi. Ohlasy byly vlažné, ale semínko bylo zaseto. Velkým zklamáním pro něj byla neochota začlenit

se jeho náčelníkem. Antonín Svojsík zemřel na streptokokovou nákazu po letní návštěvě Ruska 17. 9. 1938. Byl pohřben na Vyšehradském hřbitově za doprovodu tří tisícovek junáků.

-babok-

foto © Wikimedia Commons, autor Jedudek; archiv Junák

Hloucha cestovatel (145 let)

Do rodiny pivovarského sládka Josefa Hlouchy a jeho ženy Anny, rozené Matouškové, se 4. září 1881 v Podkování u Mladé Boleslavi narodil syn – budoucí český japanolog, cestovatel, spisovatel a sběratel umění Joe Hloucha.

Joe Hloucha, 1906

Po základní škole v Libochovicích studoval na gymnáziích v Mladé Boleslavi a Praze. Později pokračoval na obchodní akademii a absolvoval roční kurz účetnictví na pražské univerzitě. Zájem o cestování u něj vzbudil jeho

strýc, spisovatel a cestovatel Josef Kořenský. Vzorem mu byli také E. Holub a E. S. Vráz. Při třídění japonských a afrických sbírek v Náprstkově muzeu se věnoval i samostudiu japonštiny. V roce 1905 napsal svůj první román *Sakura ve vichřici* a v roce 1906 navštívil poprvé Japonsko. Z té doby pocházejí jeho články zveřejněné v časopise Český svět a jeho beletristická díla *Vzpomínky na Japonsko*, *Moje „Paní*

Vila Sakura

Chrysanthema“, *Japonečky* a *Dopisy neznámého*, jež byla zaměřená na postavení žen v japonské společnosti. Zpracoval také japonské mýty, legendy a pohádky. Současně se věnoval sběratelské činnosti zahrnující předměty z Japonska, Thajska, Barmy, Vietnamu, Tibetu, Persie i oblastí Oceánie a Afriky. V roce 1924 zakoupil pro své sbírky v Roztokách u Prahy vilu, kterou nechal upravit v japonském stylu a nazval ji „Sakura“. Část sbírek v roce 1930 rozprodal v Berlíně. V roce 1943 odkoupilo další část sbírek Náprstkovo muzeum a Zemské muzeum v Praze. Zbylou část pak v roce 1955 daroval státu. Joe Hloucha zemřel v Praze 13. 6. 1957 a byl pohřben na Olšanských hřbitovech.

-mf-

foto © Wikimedia Commons; Pigriet

921

(1105 let)

sv. Ludmila

† 15. 9. 921
uškrtna vrahy vlastním šátkem na příkaz kněžny Drahomíry na hradišti Tetín

1841

(185 let)

Antonín Leopold Dvořák

* 8. 9. 1841
† 1. 5. 1904
český hudební skladatel, světově nejhranější tvůrce

1891

(135 let)

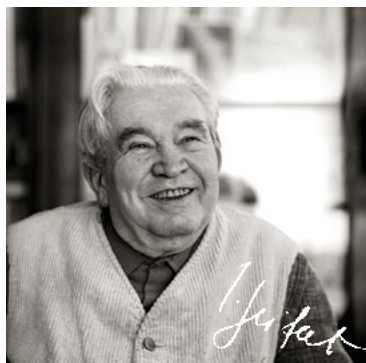
Saša Rašilov

* 6. 9. 1891
† 3. 5. 1955
český herec, komik, klaun a kabaretiér

Jaroslav Seifert, rodák žižkovský (125 let)

Představovat obšírněji Jaroslava Seiferta, českého básníka, spisovatele, novináře a překladatele, by nejspíš bylo opakováním již mnohokrát napsaného. Jaroslavův otec, původně úředník, později obchodník a nakonec dělník, snad vinou společenského sesunu, snad díky sociálnímu citění, snad pro obojí, se stal zaníceným socialistou, zatímco jeho manželka byla hluboce věřící katolička.

Do těchto a navíc chudých žižkovských poměrů se Jaroslav narodil 23. září 1901. Rodina žila v dnešní Bořivojově ulici č. p. 104, ale často se stěhovala. Žili také v domě u Prandstetterů, na někdejší Karlově, později Kalininově, dnes Seifertově třídě č. p. 20 (ve stejném bytě jsem vyrůstala i já, pozn. autorky). Rodičovské protipóly, nuzné poměry i svérázný kolorit Žižkova stále častěji „vyháněly“ Jaroslava na toulky Prahou. Nakonec tak zameškal dost hodin na to, aby nedokončil studia c. k. na vyšším gymnáziu na Žižkově, stejně jako studia privátního žaka gymnázia na Vinohradech. V roce 1919 mu ale vychází první básně a první básnická sbírka „Město v slzách“ v roce

1921. V téže roce byla založena KSČ a Jaroslav se stal jejím členem. Patřil mezi členy hnutí Devětsil a stál na počátku českého uměleckého směru poetismu. Válku přežil jako redaktor v Národní práci. V 50. letech mu nemoc

znesla další aktivní činnost, což mu nezabránilo vystoupit na II. sjezdu československých spisovatelů (1956), kde kritizoval kulturní politiku komunistů vůči nepohodlným autorům, ke kterým sám také patřil. O to kurióznější je fakt, že o deset let později (1966) obdržel titul národní umělec a o dalších deset let později, v prosinci 1976, patřil k prvním signatářům Charty 77. S příchodem normalizace upadl v nemilost zcela. Navzdory tomu mu byla udělena Nobelova cena za literaturu (1984), ale pádu komunistického režimu se nedožil. Zemřel 10. 1. 1986. Navzdory všem protivenstvím dnes jeho dílo po právu patří k národním pokladům.

Lucie Sládková

„Ne mnozí, ale mnoho“ (115 let)

Tomáš Vybíral se narodil v Moravském Písku 29. září 1911 do rodiny úředníka Českých drah. Základní vzdělání získal v Moravském Písku a maturoval na břevlanském reálném gymnáziu (1931).

Tomáš Vybíral, asi 1947

Na vojně absolvoval Školu pro důstojníky letectva v Prostějově (1933), vystudoval Vojenskou akademii (1936), sloužil v Nitře, prodělal letecký kurz v Prostějově a sloužil u 37. a 39. letky Vajnory u Bratislavy. Od září 1937 byl

v Hradci Králové a od 1. 1. 1938 v Praze. Z okupované vlasti prchl 18. 6. 1939 do Polska a dále lodí Chrobry 31. 7. do Francie. Přeskolil se na stíhací letadla Curtiss Hawk a po napadení Francie 11. 5. 1940 byl pilotem Groupe de Chasse s Vašátkem a Peřinou, kde dosáhl sedmi sestřelů od 13. 5. do 20. 6. Po pádu Francie odjel vlakem do Casablanky a odtud doplnil lodí do Cardiffu 5. 8. 1940. Již 17. 8. vstoupil do RAF jako Pilot Officer k 312. čs. stíhací peruti v Duxfordu. Absolvoval tři operační turnusy (200 hodin letů), vedl letku, získal vysoká britská vyznamenání a bojové působení ukončil 15. 11. 1944 (625,25 operačních hodin, 196 útoků). V hodnosti podplukovníka přistál 24. 8. 1945 na Ruzyni s 12 stíhačkami Supermarine Spitfire. Ukončil Vysokou

školu válečnou (13. 7. 1946), získal diplom důstojníka francouzského generálního štábu (4. 8. 1947) a za zásluhy o Francii tři vysoká vyznamenání. Pracoval na generálním štábu, byl velitelem protiletadlové obrany Čech, v Brně velel kurzu velitelů letek. Po komunistickém převratu byl 12. 4. 1948 propuštěn z armády a 20. 9. emigroval do Velké Británie, kde pracoval v CIO (exilová protikomunistická zpravodajská organizace). Letecké eso Tomáš Vybíral zemřel 21. 2. 1981 v Londýně a pohřben byl v čs. sekci vojenského hřbitova v Brookwoodu se svými spoluvojáky. Po pádu režimu 1989 mu byla vrácena hodnost podplukovníka a 7. 3. 1992 byl povýšen do hodnosti generálmajora in memoriam.

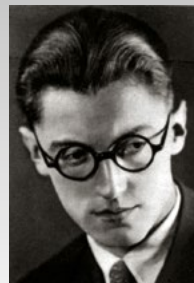
-lgs-

1906
(120 let)
Stanislav Emanuel Zuvač
* 8. 9. 1906
† 23. 11. 1962
příslušník
čs. armády
a příslušník
výsadku Potash

1906
(120 let)
Jaroslav Ježek
* 25. 9. 1906
† 1. 1. 1942
český hudební skladatel, dirigent a klavírista

1906
(120 let)
Václav Smetáček
* 30. 9. 1906
† 18. 2. 1986
český hobojsista, dirigent, sbormistr, hudební vědec a skladatel

Historia magistra vitae

5. 9. 1941 (85 let)

Premiéra filmu Martina Friče **Tetička** s Růžnou Naskovou v hlavní roli. Příběh podle divadelní hry Strašidelná tetička od J. Tumlíře vypráví o lidské chamtivosti, touze po dědictví a napravení rozhádané rodiny. Film kombinuje prvky konverzační satiry a situační, lehce strašidelné komedie.

6. 9. 1931 (95 let)

Z pražského rozhlasového studia Radiojournalu (tehdejší Československý rozhlas) se vysílala vůbec **první kompletní studiová realizace opery** v dějinách českého rozhlasu. Šlo o jednoaktovou komickou operu Tvrdé palice z roku 1874 od Antonína Dvořáka z prostředí českého venkova.

1. 9. 1941 (85 let)

Všichni Židé starší 6 let **musí nosit viditelné žluté hvězdy**. Nařízení vydal R. Heydrich v Berlíně a znamenalo zásadní krok v systematickém vyčleňování židovského obyvatelstva ze společnosti a jeho následné deportaci do koncentračních táborů. V protektorátu platilo od 19. 9. 1941.

6. 9. 1946 (80 let)

Premiéra české veselohry **Nezbedný bakalář** režiséra Otakara Vávry podle povídky Peklo a Nezbedný bakalář Zikmunda Wintera z prostředí Rakovníka v roce 1587. V hlavních rolích: Zdeněk Štěpánek, Vlasta Matulová, František Smolík, Otomar Korbelář, Jaroslav Marvan a Jaroslav Vojta.

9. 9. 1786 (240 let)

Císař Josef II. odsouhlasil **založení brněnského parku Lužánky**, prvního veřejného parku v českých zemích. Věnoval na něj bývalou jezuitskou zahradu. Na jejím místě se původně rozkládal lužní les podél říčky Pohnávky. V roce 1297 daroval král Václav II. tento prostor klášteru.

Historia magistra vitae

11. 9. 1861 (165 let)

Vyučovacím jazykem na pražských školách byla ustanovena **čeština**. Podle zákona z roku 1866 byly oba zemské jazyky (čeština a němčina) rovnoprávné (tzv. diglosie). Vyučovacím jazykem ve škole byl zpravidla jen jeden z nich. Na středních školách pak byl druhý jazyk povinným předmětem.

12. 9. 1871 (155 let)

„Byl vydán **císařský reskript Františka Josefa I.**, jímž panovník sliboval sněmu království českého, že potvrdí přísahou korunovační práva českého království a vyzval sněm k vypracování návrhu vyrovnání státoprávního.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 799)

14. 9. 1656 (370 let)

Druhorozený syn císaře Ferdinanda III. **Leopold I. byl korunován českým králem** v katedrále svatého Víta na Pražském hradě. Leopold byl tehdy teprve šestnáctiletý mladík. Svatováclavskou korunu mu na hlavu vložil pražský arcibiskup, kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu.

16. 9. 1966 (60 let)

V rozhlasovém humoristickém pořadu se objevila **první zpráva o existenci českého velikána Jára Cimrmana**. Tehdy šlo jen o řídiče parního válce a sochaře, který v nafukovací hale fiktivní (Nealkoholické) Vinárny U Pavouka vystavoval svá umělecká díla, věci zdeformované parním válcem.

19. 9. 1871 (155 let)

První vlak projel prvním vinohradským tunelem v Praze dne 19. 9. 1871. Slavnostní jízdy se tehdy zúčastnil například kníže Jan Adolf Schwarzenberg. Technická a zkušební jízda proběhla již 14. 9. a pravidelná veřejná doprava byla zahájena o několik týdnů později, 14. 12. 1871.

Vzor a ideál Emil Fechtner (110 let)

Všestranný sportovec, muzikant, oblíbený kamarád, tvrdý a ctizádostivý bojovník, sokol, pilot RAF. Jeho mladý život ukončila letecká nehoda s českým kolegou.

Piloti 310. perutě, zleva: S. Zimprich, V. Bergman, E. Fechtner, V. Göth a Brit, instruktor J. E. Boulton

Narodil se 16. září 1916 na pražském Žižkově, ale gymnázium už studoval v Hradci Králové, kam jeho otec musel odejít za prací. Oblíben byl pro svůj skautský přístup, odolnost a vynikající sportovní schopnosti v zimních i letních sportech. Po maturitě pracoval jako úředník, na vojnu narukoval do Olomouce a armáda se mu zalíbila. Absolvoval vojenskou školu v Hranicích

jako poručík letectva (1937). Po obsazení Němec- kem opustil vlast – nejdříve odešel do Polska, poté pokračoval do Francie. Byl v náborovém středisku cizinecké legie u Paříže, ale než byly ukončeny formality, začala válka, nastoupil tedy k letectvu – na výcvik na zá- kladně u Chasse. Byl povýšen na poručí- ka a 23. 5. převelen do Cazaux, bez ope- račního nasazení. Když padla Francie, odešel do Bordeaux a lodí „Karanan“ doplul 21. 6. 1940 do britského Falmouthu. Od srpna létal prakticky obden, měl 51 operačních letů na stíhačkách Hawker Hurricane, sestřelil čtyři nepřá- telské letouny, jeden pravděpodob- ně, jeden poškodil. U příležitosti oslav

28. října obdržel královský telegram o udělení nejvyššího vyznamenání za statečnost (Distinguished Flying Cross). Druhý den došlo k tragické nehodě. Ve výšce asi 600 m se srazil se strojem Jaroslava Malého. Pokusil se přistát, ale zahynul u Cambridge 29. 10. 1940. Malý nehodu přežil, ale zemřel na následky později. Emil Fechtner byl pohřben na české sekci hřbitova v Brookwoodu.

-babok-

Trosky letadla, v němž zahynul Emil Fechtner

foto © archiv Jiřího Rajlichy

Letecké eso „Kut“ (110 let)

V obci Svatý Kříž u Německého Brodu se 23. září 1916 do rodiny Josefa Kuttelwaschera a jeho ženy Kristiny narodil syn Karel Miloslav. Pozdější nejspěšnější český pilot ve službách RAF v době druhé světové války.

V roce 1934 vstoupil do letectva a po absolvování pilotní školy v Prostějově sloužil na letišti Praha-Kbely u pluku č. 1 T. G. Masaryka. Od května 1938 pak u 32. stíhací letky v Hradci Králové. Dne 19. června 1939 uprchl do Polska a později s dalšími piloty do Francie. Po vypuknutí války prošel přeškolením na základně stíhačů v Chartres a 17. 5. 1940 byl přidělen k francouzské jednotce GC III/3 na letišti Beauvais-Tillé. Do Británie odplul po pádu Francie 1. 7. 1940. V září 1940 byl odeslán k přeškolení na stíhačky

Karel Kuttelwascher, pilot RAF

Hawker Hurricane v Aston Downu a 3. 10. 1940 byl přidělen k 1. stíhací peruti s hodností seržant. Prvního oficiálně uznaného sestřelu dosáhl 8. 4. 1941, povýšen do hodnosti leteckého poručíka byl 17. 2. 1942 a operoval

jako noční stíhač. Od 1. 10. 1942 byl u Inspektorátu čs. letectva v Londýně. Letecké eso Karel Kuttelwascher má potvrzených 18 sestřelů v RAF a minimálně dva pravděpodobné z působení ve Francii. Po válce se 18. 8. 1945 vrátil domů. V květnu 1946 však odjel zpět do Británie, kde od listopadu 1946 létal jako civilní pilot u British European Airways. Zemřel 17. 8. 1959 a byl po- hřben v Uxbridge u Lon- dýna. In memoriam byl 8. 5. 2000 povýšen do hodnosti brigádního generála a v roce 2016 mu byl udělen Řád bílého lva I. třídy.

-felix-

foto © Wikimedia Commons, M. Hlavka

Hawker Hurricane z bitvy o Británii s rekonstrukcí kamufláže letounu BE581, na kterém létal Kuttelwascher

1911
(115 let)
Josef Buršík
* 11. 9. 1911
† 30. 6. 2002
čs. generál,
politický vězeň
a účastník
zahraničního
odboje

1916
(110 let)
Alfréd Bartoš
* 23. 9. 1916
† 22. 6. 1942
čs. voják, velitel
výsadkové skupiny
Silver A

1931
(95 let)
Ladislav Fialka
* 22. 9. 1931
† 22. 2. 1991
český herec, mim,
zakladatel klasické
a moderní
pantomimy

Zkáza výsadku Iridium (105 let)

Mladí odvážní muži utíkali z vlasti s touhou pomoci jí zvenčí. Mezi nimi byl i budoucí člen výsadku do protektorátu Bohumír Kobylka.

Na svět přišel 23. září 1921 v České Třebové, ale do školy chodil v Nových Zámcích, v Nitře a maturoval v Uherském Hradišti (1939). Nástup nacistů ho v únoru 1940 přiměl k útěku přes Slovensko a Maďarsko do Francie, kde se účastnil bojů. Poté byl 12. 7. 1940 evakuován do Anglie a zařazen k 1. pěšímu praporu. V rámci výcviku pro zvláštní úkoly absolvoval kurzy radiotelegrafie, střelby a konspirace s cílem nasazení doma. Byl zařazen do výsadku Iridium, ve složení npor. Miroslav Špot, npor. Miroslav Křičenský, rtm. Vladislav Soukup a radista des. Bohumír Kobylka.

Bohumír Kobylka, československý voják a příslušník výsadku Iridium

Hrob Bohumíra Kobylky, hřbitov Perlacher Forst, Mnichov

Výsadek odstartoval 14. 6. 1943 spolu s dalšími třinácti letadly a úkolem byla zpravodajská činnost v okolí Plzně, obnovení kontaktu s domácím odbojem a předání informací do Anglie. K samotnému výsadku kvůli špatnému

počasí v oblasti Sušice nedošlo a letadlo bylo při návratu sestřeleno u Mnichova. Všichni členové operace Iridium zahynuli. Jejich ostatky byly uloženy na mnichovském hřbitově v Perlacherském lese. Po dohodě obou zemí byly v roce 2024 exhumovány a v srpnu 2025 zahaleny do státní vlajky a převezeny domů. V Praze na Vítkově proběhl 12. 9. 2025 akt za účasti příbuzných, kteří vedle významení převzali i ostatky svých blízkých. Ostatky radisty Bohumíra Kobylky byly uloženy v rodinném hrobu na hřbitově ve Starém Městě.

-babok-

Tolja a rock'n'roll (80 let)

Anatoli „Tolja“ Miloslavovič Kohout se narodil v Českých Budějovicích 9. září 1946. V kontextu doby, ve které vyrůstal, zní šíleně, že se hudbou živil od mládí.

Anatoli Kohout, 70. léta

Nedokončil střední průmyslovou školu a po vojně se vydal na bigbeatový vandr. Byl kytaristou The Sinners, od listopadu 1967 hrál v The Primitives Group a na jaře 1968 v The Rebels. Objevil se u tria Blues Company Ltd., s Lubošem Andrštem v kapele Energit. Hrál v divadle Semafor, vystupoval v Samuels, skupině Exit a v 70. letech se věnoval

i studiové hudbě. Hrál na prvním LP Vladimíra Mišika, na albu Energitu, na Super-robotu Oty Petřiny i na Generaci C & K Vocalu. Zakotvil až v Katapultu. Olda Říha hrál v Plzni s Jiřím „Dědkem“ Šindelářem (1971) v kapele Mahagon.

Stříbrné album Katapultu, zleva: Říha, Kohout, Šindelář, 1978

Po zákazu odešli do Prahy, kde Mahagon už byl. Tolja bubnoval v kapele Katapult Viktora Sodomy, který název použil na třech singlech a pak ho opustil. A tak když Tolja nastoupil k Říhovi, nabídl mu název Katapult. V kapele s přestávkami působil od roku 1975. V 80. letech 20. století emigroval do Anglie, kde měl obchod s hudebninami. Po pádu režimu se vrátil a od poloviny 90. let hrál s Katapultem. Naposledy se vrátil v roce 2004 a v roce 2005 s Katapultem oslavil 30 let v původním složení – Kohout, Říha a Šindelář. Toho roku se již léčil s rakovinou. Po dvou letech se jeho stav překvapivě zhoršil a na chemoterapii zkolaboval. Zemřel 9. října 2007 a pohřben byl na Olšanských hřbitovech. Jiří Šindelář zemřel 5. 1. 2009.

-lgs-

1931
(95 let)
Jan Libíček
* 28. 9. 1931
† 24. 5. 1974
český filmový a divadelní herec, komik, ztvárnil i charakterní či záporné postavy

1931
(95 let)
Štěpánka Haničincová
* 30. 9. 1931
† 27. 10. 1999
česká herečka, scenáristka, dramaturgyně

1946
(80 let)
Hana Zagorová
* 6. 9. 1946
† 26. 8. 2022
česká zpěvačka, textařka, herečka

Historia magistra vitae

21. 9. 1926 (100 let)

Zahájení **pravidelného rozhlasového vysílání zpráv z budovy ČTK** ve Štěpánské ulici v Praze. Přímo v sídle tiskové kanceláře byla vybudována speciální hlasatelská kabina. Zprávy do éteru četli úředníci a redaktori ČTK, což výrazně zrychlilo přisun informací k posluchačům.

24. 09. 1886 (140 let)

Český zbrojní konstruktér **Václav Holek** se narodil 24. 9. 1886 v Malých Nepodřicích († 13. 12. 1954). Je považován za nejdůležitějšího konstruktéra zbraní v předválečné ČSR. Za svůj život přihlásil více než 75 patentů. Konstrukci zbraní se rovněž věnovali jeho bratři František a Emanuel.

25. 9. 1936 (90 let)

Premiéra v pražských kinech Juliš a Světozor **filmu Ulička v ráji** od Martina Friče s Hugo Haasem v hlavní roli. Na rozdíl od většiny ostatních ztěžtělých komedií dvojice Frič a Haas (jako byl např. Mazlíček nebo Mravnost nade vše) je spíše melodramatem a sentimentální komedií.

27. 9. 1941 (85 let)

Několik hodin po příjezdu R. Heydricha do Prahy **byl zatčen předseda protektorátní vlády**, divizní generál Alois J. Eliáš, a to za odbojovou činnost. Byl odsouzen k trestu smrti a 19. 6. 1942 zastřelen na Kobyliské střelnici. Po válce byl povýšen do hodnosti armádního generála.

27. 09. 1531 (495 let)

Požár města Velvary byl jednou z ničivých historických událostí, které formovaly vývoj a zástavbu tohoto středověkého města. Navázal na dřívější požáry z let 1482 a 1490. Opakované ohně vedly k budování pevnější zástavby i založení jednoho z nejstarších sborů dobrovolných hasičů v Čechách.

Ibráhím ibn Jákúb a město Frágha (1060 let)

Naše raná historie je plná bájí a pověstí, leč ověřitelných pravd je poskrovnu. Proto byla zpráva cizího vyslance o naší zemi v časech vlády pátého českého knížete z rodu Přemyslovců Boleslava I. Ukrutného k nezaplacení.

Praha, dřevoryt z Norimberské kroniky, 1493

Andalusan Ibráhím ibn Jákúb zastínil domácí kronikáře svou věcností a schopností publikovat nabyté poznatky o zemích, které navštívil. Mluvíme nejspíš o letech 965–966, kdy pravděpodobně neoficiální vyslanec córdobského chalífy al-Hakama II. jel navštívit císaře Otu I. do Magdeburku. Při té příležitosti nenavštívil jen Čechy, ale i značnou část Evropy. Jeho cesta vedla po souši z Córdoba do Bordeaux, odtud plul lodí k Jutskému poloostrovu (dnes Dánsko) a po souši doputoval ke dvoru císaře Oty I. v Magdeburku. Císař ho přijal, patrně jako soukromého cestovatele. Žid sloužící v té době muslimskému vládcovi coby vyslanec nebyl ničím výjimečným. Tím se stal Ibráhím ale až roku 973. Nicméně zpráva z cest, kterou sepsal, měla jistě svůj důvod a využití.

Z Magdeburku se Ibráhím ibn Jákúb vydal jižní cestou, tzv. srbskou, přes území slovanských Srbů na sever od nás. Překročil masiv Krušných hor a roku 966 doputoval po obchodní stezce do Prahy. Bylo to 100 let poté, co kníže Bořivoj I. přestěhoval sídelní místo Přemyslovců z Levého Hradce do Prahy (885). Za tu dobu se Praha stala centrem říše českého knížete Boleslava I., který ovládal Čechy, Moravu a Slezsko, jižní Polsko s Vratislaví a Krakovem, včetně oblastí sahajících až k Volyni. Byl vládcem důležitých obchodních cest a plnil si truhlice z tržních poplatků. Navíc sídelní město knížete hrálo významnou roli v obchodu, protože soustřeďovalo zboží žádané v jižních oblastech Evropy.

Ibráhím ibn Jákúb také popsal země Slovanů, v nichž rozlišoval čtyři království a jejich krále. Prvním byl Měšek I. (vládce severu), první historicky doložený polský kníže, jehož popsal jako vládce nejvýznamnější slovanské země, která oplývala množstvím dobytka, potravin, medu a ryb. Druhým byl král Bulharů, vládce mocné říše na Balkáně. Třetím byl Nakon (vládce kmene Obodritů), významný

kníže polabských Slovanů, jehož sídelní oblast ležela na západních slovanských územích. Posledním byl Boleslav I. (vládce Prahy, Čech a Krakova), kníže, jehož Ibráhím nazývá Bújsláv, král Frághy, což je označení pro Prahu. Ibráhím jednal s Boleslavem patrně stejně jako s Otou I. v Magdeburku. Ve zprávě popisuje Boleslava králem „Prahy, Bohemie a Krakova“.

Frágha Ibráhíma okouzila, protože vedle pražských trhů zachytil i celkový vzhled místa. „Je vystavěna na řece, která je tam, z kamene a z vápna. Je menší, než jsou města, a větší, než jsou vesnice

Střední Evropa 919–1125: Sasko (žluté), Franky (modré), Bavorsko (zelené), Švábsko (oranžové), Lotrinsko (růžové vlevo) za vlády císaře Oty I. v roce 937 a 939

Fiktivní podoba Ibráhíma ibn Jákúba

(...). V její vyšší části je velká opevněná tvrz a v ní jest pramen vody tekoucí po povrchu a jeho voda prosakuje rovinaté části jejího údolí.“

Archeologové se domnívají, že onen silný pramen vyvěrá u Zlaté brány svatovítského chrámu, tedy u brány s mozaikou Posledního soudu, uzavřené Horejcovou mříží s cyklem dvanácti měsíců. Historik Dušan Třeštík umístil zmíněné tržiště do oblasti dnešní Malé Strany, mezi Malostranské náměstí a Karlův most.

Ibráhím v Praze patrně dlouho nepobyl. Domů se vydal kupeckou cestou do Mohuče, dál kolem řeky Mosely do Francie a odtud na jih domů, do Španělska. Další osudy Ibráhíma ibn Jákúba jsou zastřeny tajemstvím. Přesto vstoupil do dějin, alespoň těch našich, konkrétně Prahy.

Luděk Sládek

Staré děkanství poprvé otevře své brány veřejnosti! **Nymburk**

Už v sobotu 5. září, během Nymburského posvícení, budete mít jedinečnou příležitost nahlédnout do zrekonstruovaného Starého děkanství – jedné z nejvýznamnějších historických památek Nymburka.

Objevíte krásně obnovené historické interiéry, vystoupáte na věž **Kaplanka**, prohlédnete si gotické sklepy s **13 metrů hlubokou studnou** i nově zpřístupněnou hradební věž.

Právě zde najde svůj nový domov také pobočka **Turistického informačního centra Nymburk**, která se stane vstupní branou k poznávání města. Těšit se můžete také na kavárnu, výstavní prostory a místo pro kulturní i společenská setkání.

Přijďte s námi otevřít novou kapitolu Starého děkanství. Těšíme se na vás!

Letecký pohled

Areál Starého děkanství

Interiér Starého děkanství

www.ticnymburk.cz

Brácho, já chci být jako ty! **Rakovník**

Pěvecké začátky Emila Buriana nebyly zrovna slavné. Emil byl mladším bratrem světoznámého tenoristy Karla Buriana. Emilovi bylo asi osmnáct, když se Karlovi svěřil, že chce být jako on a zpívat v operě.

Bratři Emil (vlevo) a Karel Burianové

Karel svého mladšího sourozence vyběhl, ať mu tedy zazpívá, aby mohl posoudit jeho talent. „No, moc tam toho nemáš,“ rozesmál se Karel, ale pak stejně Emilovi zaplatil pěveckou školu.

Emil Burian sice neměl božské nadání svého staršího bratra, ale zato byl dřič. Díky své obrovské vůli a odhodlání to dotáhl mezi pěvce mezinárodního formátu. Byl barytonista a zářil hlavně v pražském Národním divadle. Největší úspěchy ovšem sklízal při svých krátkých uměleckých pobytech v Německu. A kdyby v cizině netrpěl steskem po domově, mohl to dotáhnout ještě dál a být stejně slavný jako jeho starší bratr, před jehož uměním se

sklonil i slavný italský tenor Caruso a kterého bohémská Paříž ověnčila titulem Krále pěvců.

Barytonista Emil Burian se narodil před 150 lety, v roce 1876, v Rakovníku. Zajděte si tam a projděte se historickými ulicemi města po stopách jubilanta Emila Buriana i jeho staršího bratra Karla. Zastavte se u Emilova rodného domu, který zdobí pamětní deska s jeho bustou, zajděte do urnového háje k monumentálnímu pomníku, v němž jsou uloženy ostatky obou slavných bratrů, a nakoukněte i do kostela, ve kterém Karel Burian jako kluk zpíval po boku slavného spisovatele, historika a vynikajícího zpěváka Zikmunda Wintra vánoční písničku o kožíšku pro Ježíška.

Rodný dům E. Buriana, Vysoká ulice v Rakovníku

www.infocentrum-rakovnik.cz

Pojmenoval, co se dalo (235 let)

Český lékař, zoolog a mineralog Jan Svatopluk Presl byl jedním z nejvýznamnějších přírodovědců 19. století. Narodil se 4. září 1791 v Praze do německo-české rodiny a byl pokřtěn Jan Evangelista Leopold.

Jan Svatopluk Presl

Otec Jakub Presl pocházel z Alsaska a pracoval jako výrobce špendlíků a jiných drátěných výrobků, matka Terezie, roz. Straková, byla českého původu. Jan vystudoval piaristické gymnázium a společně s bratrem Karlem se již během studií zajímal o botaniku. Na Karlo-Ferdinandově univerzitě získal titul doktora lékařství. Od roku 1812 začal pracovat s bratrem na herbárii sušených výtrusných rostlin, kterého vydali celkem šest svazků. Presl dále působil jako profesor přírodovědných oborů na vysokých školách v Praze a Olomouci. V roce 1831 spoluzakládal Matici českou a roku 1847 se stal členem Vídeňské akademie věd. Angažoval se též v politice,

Hrob Karla Bořivoje Presla a bratra Jana Svatopluka, Vyšehradský hřbitov

ve volbách roku 1848 byl zvolen do Říšského sněmu. Společně s J. Jungmannem se podílel na založení prvního český psaného vědeckého časopisu Krok. Spoluzakládal českou odbornou terminologii několika vědních oborů, zejména v mineralogii, zoologii a botanice. Vděčíme mu například za názvy rostlin, jako jsou kopretina, kukuřice, šťovík či bledule, nebo zvířat, jako jsou tuleň, lachtan, zubr, mrož nebo hroch, a je také autorem názvů chemických prvků, například vápníku, draslíku či kyslíku. Jan se nikdy neoženil a zemřel bez potomků. Odešel 6. 4. 1849 ve věku 57 let a původně byl pochován na Olšanských hřbitovech. V roce 1894 byly ostatky obou bratrů přeneseny na Vyšehradský hřbitov.

Alice Brabercová

Mšeno

1306–2026 | 720 let

Mšeno, Riegrovo náměstí, před rokem 1918

V písemném dokumentu z roku 1348 je popisován stav obce Mšeno k roku 1304. První bezpečný písemný doklad o obci pochází z roku 1306, kdy Václav III. daroval „ves svoji, jménem Mšeno“ Hynku Berkovi z Dubé. Již v roce 1352 je Mšeno městečkem.

Město Mšeno

Mšeno 277 35, nám. Míru 1

☎ +420 315 693 121, 315 693 123

@ podatelna@mestomseno.cz

www.mestomseno.cz

foto © www.cz-mesta.eu

Divočina Na Hrádečku (15 let)

Jen několik minut jízdy od Jindřichova Hradce čeká místo, kde se ozývá lví řev, pobíhají klokani a mezi stromy dovádějí lemuři. Zoo Na Hrádečku nabízí příjemný výlet pro celou rodinu i možnost poznat zvířata z různých koutů světa v klidném prostředí jižních Čech. Za jejím vznikem přitom stojí především nadšení a láska ke zvířatům.

Zoo Na Hrádečku najdete mezi Dolní a Horní Pěnou nedaleko Jindřichova Hradce. Její příběh začal 8. září 2011 jako soukromý chov manželů, kteří svou vášeň postupně proměnili v zoologickou zahradu. O pět let později získal areál oficiální licenci zoologické zahrady a dnes se rozkládá na ploše přibližně deseti hektarů. Domov zde našlo více než 200 druhů zvířat, včetně řady vzácných a ohrožených druhů. K největším lákadlům patří majestátní lvi, pumy americké, hyeny skvrnitě nebo elegantní servalové. Velké oblíbené se těší také lemuři, kapybary, klokani, velbloudi dvouhříbí či guerézy. Milovníci plazů a obojživelníků ocení rozsáhlé terárium s hady, ještěry, želvami i pestrobarevnými pralesničkami. Nechybí ani voliéra s papoušky a dalšími exotickými ptáky. Zoo Na

Lama krotká v Zoo Na Hrádečku

Hrádečku si zakládá nejen na chovu zvířat, ale také na jejich ochraně a přibližování přírody návštěvníkům všech generací. Díky komorní atmosféře, přehlednému areálu a bezprostřednímu kontaktu se zvířaty patří k místům, odkud si rodiny s dětmi odváží zážitky, na které se jen tak nezapomíná.

Lucie Sládková

foto © Wikimedia Commons, autor Fojšinek

Chýnov

981–2026 | 1045 let

Náměstí s kostelem Nejsvětější Trojice, 1984

Původně raně středověké hradiště je uváděno k roku 981 v Kosmově kronice v souvislosti s existencí pomezního hradu patřícího rodu Slavíkovců. Po roce 995 bylo součástí přemyslovské správy jižních Čech. Roku 1289 je Chýnov zmiňován již jako město.

Město Chýnov

Gabrielovo náměstí 7, 391 55 Chýnov

☎ +420 381 297 025

@ podatelna@chynov.cz

www.chynov.cz

foto © www.cz-mesta.eu

Vlak za čáru (75 let)

Příběhy úniků z komunistického Československa mají různé podoby. Jeden velmi zajímavý se odehrál 11. září 1951. Vlaková souprava č. 3717 to „neubrzdila“ v Aši a přešla do německé vsi Wildenau a dále do Selbu.

Nádraží v Hazlově

Musel to být šok pro nic netušící cestující, když vlak prolétl maximální rychlostí ašským nádražím bez zastávky. Většinu ze sto deseti pasažérů tvořili gymnazisté z Chebu, pacienti z Františkových Lázní, vojáci pohraniční stráže, příslušníci sboru národní bezpečnosti a 34 těch, kteří na Západě nakonec zůstali. Organizátoři akce, chebský výpravčí Karel Truksa, strojvedoucí Jaroslav Konvalinka a ašský zubař Jaroslav Švec, spolu se svými rodinami využili tehdy ještě prostupnou hranici po železnici. Původní rychlík z Prahy do Chebu dále pokračoval jako osobní vlak do Aše. Společnou činností vyřadili brzdové okruhy včetně nouzové brzdy v celém

vlaku, který přerazil hraniční závoru a krátce po třetí hodině odpoledne zastavil zhruba 300 metrů za hranicí u vesnice Wildenau, kde byl již po Truksově telefonickém hlášení očekáván americkými vojáky. Po hodinovém čekání dostal „vlak svobody“ povolení, aby dojel do stanice Selb-Plöbberg. Navrátilci

Vlak svobody č. 3717 v Selb-Plöbberg

do ČSR čelili tvrdým výslechům, dlouhé bylo vyšetřování a na začátku roku 1953 velký soudní proces, který vynesl trest smrti pro hlavního organizátora. Vlakový incident i další útky vedly k vytrhání kolejí na nepoužívaných tratích a k urychlení výstavby mnohem neprostupnější železné opony.

-babok-

foto © Wikimedia Commons, autor Zípacna 1; https://deutsch.radio.cz

Tábor opět v rukou Žižky: Historie v září září

Historické jádro Tábora se ve dnech **11.–13. září 2026** znovu promění v pevnost ovládanou husitským hejtmánem Janem Žižkou z Trocnova. Středověká atmosféra na tři dny prostoupí každý kout města a vrátí jej do první poloviny 15. století. Letošní 34. ročník mezinárodního festivalu **Táborská setkání** nese specifický význam, protože si město připomíná 20 let úspěšného partnerství se slovinskou Škofja Lokou.

Pátek 11. září: program ve znamení světla a hudby

Zahajovací den festivalu patří především velkolepému večernímu programu na Žižkově náměstí.

19:00 Koncert kapely Tempus: Program na hlavním pódiu odstartuje brněnská formace Tempus, která propojuje fantasy world music s rockovými prvky a středověkými motivy.

20:45 Pochodňový průvod: Jeden z vizuálně nejpůsobivějších momentů festivalu vyrazí z náměstí T. G. Masaryka v čele s hejtmánem Janem Žižkou. Průvod projde ulicí 9. května přes náměstí Fr. Křižíka a ulicemi Palackého a Pražská až do historického centra.

21:00 Slavnostní zahájení: Po příchodu průvodu na Žižkovo náměstí proběhne oficiální ceremonie, při které hejtmán symbolicky přebírá vládu nad městem.

21:45 Videomapping: Na historické budovy Žižkova náměstí se promítá světelná show, kterou pro letošní ročník připravili studenti Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni pod vedením vedoucího Laboratoře multimédií MgA. Lukáše Kellnera.

22:30 Koncert Vlasty Redla: Vyvrcholením pátečního večera je vystoupení skladatele a zpěváka Vlasty Redla přímo na hlavním náměstí.

Sobota 12. září: Středověký tep a jarmarky

Děni ovládne autentický středověký ruch. Tržní náměstí zaplní vůně dobových taveren, medoviny a čerstvého chleba, zatímco uličkami zní cinkání oceli při šermířských soubojích.

Sobotní dopolední oslavy partnerství

Představení partnerských měst: Na Žižkově náměstí se od rána prezentují zahraniční delegace – od 9:30 vlajkonoši z Kostnice, hudební spolek z Welsu v 10:00 a dechový orchestr ze slovinské Škofja Loky od 11:00.

Oslavy partnerství: V 11:30 proběhne v zahradě Střelnice setkání u Lípy přátelství, kde při příležitosti 20 let spolupráce se Škofja Lokou vystoupí pěvecký soubor DOMINO.

13:10 Kostýmovaný průvod: Hlavní průvod dne vychází z náměstí T. G. Masaryka a na Žižkovo náměstí dorazí přibližně o dvacet minut později.

Středověký Tábor: Park Velký Šanc slouží jako dobové ležení s ukázkami historických řemesel a šermířskými duely v podání Bratří z růže.

10:00 do 23:00 Jarmarky: Na Tržním náměstí probíhá trh s tradičními výrobky, který doprovází vystoupení potulných kapel Notochod v mracích nebo německých Rumpelstolz. Další prodejní místa jsou na náměstí Mikuláše z Husi.

Tematické uličky a dětský program: Návštěvníci mohou zavítat do Katovské uličky či Uličky

neřestí. Soutěže, hry, pohádky divadelních spolků Mrak a Pruhované panenky, tvořivé dílničky a pořady pro děti a celou rodinu proběhnou v Holečkových sadech.

18:00 Večerní koncerty: Na Žižkově náměstí zazní největší hity **Hany Zagorové v podání Evy Kleinové a Boom!Bandu Jiřího Dvořáka**. Následuje vystoupení mezinárodně úspěšné rockové kapely **DOCTOR VICTOR**.

Ohňová show: Sobotní program uzavírá efektní ohňové vystoupení ve středověkém ležení na Velkém Šanci.

Neděle 13. září: Den přátelství a společné modlitby

Závěrečný den se nese v duchu rodinného programu s volným vstupem pro veřejnost.

Modlitba za Tábor: V 10:30 se v Děkanské ulici za kostelem koná tradiční ekumenická bohoslužba.

Závěrečný koncert: Festival v 15:30 zakončí vystoupení kapely **BUTY** na Žižkově náměstí.

Vstupenky se kupují online

základní (18–64 let) 350 Kč
snížené (žáci a studenti 12–26 let) 250 Kč
děti do 11 let, osoby od 65 let, ZTP, ZTP/P zdarma

Generálním partnerem akce je Košík.cz, s. r. o.

TÁBORSKÁ SETKÁNÍ

Podrobný program
www.taborskasetkani.eu

Jindřichův Hradec: léto nekončí, zážitky pokračují

Jindřichův Hradec zve k objevování kouzla nastupujícího podzimu. Historické uličky, impozantní hrad a zámek i malebné centrum lákají k příjemným procházkám. Město stále žije kulturou a výstavami, a když zatoužíte po přírodě, stačí se vydat za hranice města – Jindřichův Hradec je totiž vstupní branou do divoké České Kanady.

Místa, která vyprávějí příběhy

Největší dominantou města je **Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec**, třetí největší hradozámecký komplex v České republice, který nabízí několik prohlídkových tras. Na náměstí Míru stojí za návštěvu **Výstavní dům Stará radnice** s oblíbeným modelovým kolejištěm a expozicí věnovanou jindřichohradecké úzkokolejce. Jedinečnou atmosféru nabízí také **Dům gobelínů**, kde lze nahlédnout do umění restaurování historických tapiserií. Milovníci historie by neměli vynechat **Muzeum Jindřichohradecka** s proslulými **Krýzovými jesličkami**, největším lidoým mechanickým betlémem na světě.

K symbolům Jindřichova Hradce patří také **Jindřichohradecká úzkokolejka**, jedinečná historická železnice s rozchodem 760 mm. Z města vede dvěma tratěmi – do **Nové Bystřice** a **Obratane** – a nabízí nevšední způsob, jak objevovat krásy České Kanady.

TOP novinkou letošní sezony je znovuotevřený **Zámecký pivovar**, který prošel dlouhou a náročnou rekonstrukcí. Historické prostory v bezprostřední

blízkosti zámku tak opět ožily a po téměř šedesáti letech se do Jindřichova Hradce vrátilo také vaření piva. Pivovar dnes není jen místem s obnovenou tradicí, ale také novým prostorem pro gastronomii, kulturu, společenská setkávání a další zážitky.

Kulturní léto pokračuje i v září

Kulturní program v Jindřichově Hradci nekončí s posledními prázdninovými dny. Také září nabídne několik zajímavých příležitostí, jak si město užít trochu jinak.

V sobotu **19. září od 14 hodin** ožije centrum města sousedskou slavností **Zažít město jinak**. Oblíbený koncept proměňuje veřejný prostor v místo pro setkávání, sousedskou pospolitost, společné aktivity a příjemně strávené odpoledne.

Milovníci vážné hudby mohou zamířit **25. září v 19 hodin do Rytířského sálu státního hradu a zámku**, kde se uskuteční **Koncert vítězů Concertino Praga**. Mladí hudebníci, kteří uspěli v prestižní mezinárodní soutěži, představí svůj talent v jedinečném prostředí jindřichohradeckého zámku.

Svátek patrona českých zemí pak připomenou **Svatováclavské slavnosti**, které se uskuteční **26. září od 11 do 22 hodin na náměstí Míru**. Den ve znamení vína, dobrého jídla a hudby nabídne příležitost užít si centrum města v příjemné podzimní atmosféře.

Jindřichův Hradec tak zůstává živým městem i po skončení hlavní turistické sezony.

Kdo ví, odpoví...

1. Na které řece leží město Jindřichův Hradec?

- a) Otava
- b) Nežárka
- c) Lužnice

2. Co významného prochází Jindřichovým Hradcem?

- a) dálnice D3
- b) 15. poledník východní délky
- c) hlavní železniční koridor Praha–Brno

3. Jak se jmenuje známá železnice, která vede z Jindřichova Hradce?

- a) Ozubnicová železnice
- b) Úzkorozchodná železnice (úzkokolejka)
- c) Metro

? Své odpovědi nám pošlete do **10. září** z <http://www.kampocesku.cz/souteze>. Deseti autorům správných odpovědí zašle město Jindřichův Hradec zajímavé ceny.

JH Jindřichův Hradec

Více na infocentrum.jh.cz

Hurvínek s taťuldou

Zoo Plzeň

Babí léto láká za Hurvínkem, za zvířátky i do přírody

V září sice dětem znovu začala škola, ale spoustu věcí se dá naučit i vycházkami v přírodě. Při cestách po naučných stezkách na vás nečekají jen informační tabule s obrázky zvířat, ale také spousta úkolů a zábavných kvízů. A zaposlouchat se můžete i do zvuků zvířat za použití různých aplikací v mobilních telefonech.

DinoPark Plzeň

Farmapark u Toma

K oblíbeným cílům patří například Zajíčková lesní stezka v Plzni – Valcha. Měří necelý kilometr a děti tu budou poznávat zvířátka, jejich stopy a čím se krmí. Stezka vedoucí k rybníku Klejnot na Nepomucku vás pro změnu zavede do příběhu o zjevení vodní dívky v rybníce a náhrdelníku z perel, ale cestou si zahrajete i pexeso. Zvířátkům, jejich životu, zvukům a dalším zajímavostem je věnována nově otevřená lesní stezka Siluety zvířer u Seneckého rybníka v Plzni. A pro změnu lesní strašidla a skřítkové čekají na stezce kolem zámku Kozel.

Kdo má rád zvířátka naživo a hezky pohromadě, určitě se za nimi vydá do zoo. Plzeňská zoo, která letos slaví 100 let, je otevřena celoročně a poznávat budete zvířata z různých kontinentů. Součástí areálu je i DinoPark. Tady na vás čekají

pohyblivé a ozvučené modely dinosaurů v životní velikosti. Děti si tu užijí paleontologické hřiště, 3D kino a další atrakce.

Za zastávku stojí i nejrůznější minizoo či farmy, jako například Dvůr Krasíkov na Tachovsku nebo Farmapark u Toma v Ledčích u Plzně, kde díky kontaktním výběhům poznáte zvířátka opravdu zblízka.

Chráněným bobrům je věnována naučná stezka Vodní svět v Českém lese v blízkosti obce Lesná na Tachovsku. Pokud bobry neuvidíte, i tak si výlet užijete, protože stezka je doplněna modelem bobřího hradu, skládačkou pro děti nebo zvukovou tabulí.

Známa pohádková postavička Hurvínek sfoukl letos na svém narozeninovém dortu rovných sto svíček, a tak není divu, že on, taťulda Spejbl,

Mánička, paní Kateřina a pesek Žeryk celý rok slaví.

Hurvínka potkáte v Plzni na hodně místech. Západočeské muzeum v Plzni připravilo hravou výstavu, na které si například vyzkoušíte, jaké to je být loutkohercem, nahlédnete do Hurvínkovy pokojíčky nebo se projedete na Hurvínkově koloběžce. A přímo před muzeem sedí Spejbl a Hurvínek na lavičce v podobě odlitých bronzových soch. Oblíbené duo je k vidění i v Šafaříkových sadech.

Projděte si i 5,5 kilometru dlouhou zážitkovou stezku Spejbla a Hurvínka, na které vás v různých podobách a s různými úkoly budou v okolí plzeňských Boleveckých rybníků provázet tyto dvě známé pohádkové postavičky.

Malé badatele nadchne Techmania v Plzni se spoustou interaktivních expozic. Její součástí je i 3D planetárium, kde můžete sledovat Měsíc, souhvězdí a další taje a záhady na obloze.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Kolik let je Hurvínkovi?

- a) 50 let
- b) 100 let
- c) 10 let

2. V plzeňském DinoParku uvidíte:

- a) pohyblivé modely dinosaurů v životní velikosti
- b) akvarijní rybičky
- c) nejsou tam zvířata, jen tam rostou květiny

3. Stezka v Českém lese, na které můžete sledovat bobry, se jmenuje:

- a) Lesní svět
- b) Letní svět
- c) Vodní svět

? Svě odpovědi nám pošlete do 10. září z <http://www.kampocesku.cz/souteze>. Deseti autorům správných odpovědí zašle Centrála cestovního ruchu Plzeňského kraje zajímavé ceny.

Visit
Plzeňský kraj

www.visitplzenskykraj.eu

Smírčí kříž v Lipné u Hazlova

Ašsko zve na výpravu za tajemstvím kamenných křížů

Milovníci historie, turistiky i objevování méně známých míst mají nový důvod vydat se na Ašsko. Právě zde vznikl unikátní projekt Kamenné kříže, který propojuje dlouholetý výzkum historických památek s moderními technologiemi a nabízí zcela nový způsob poznávání krajiny.

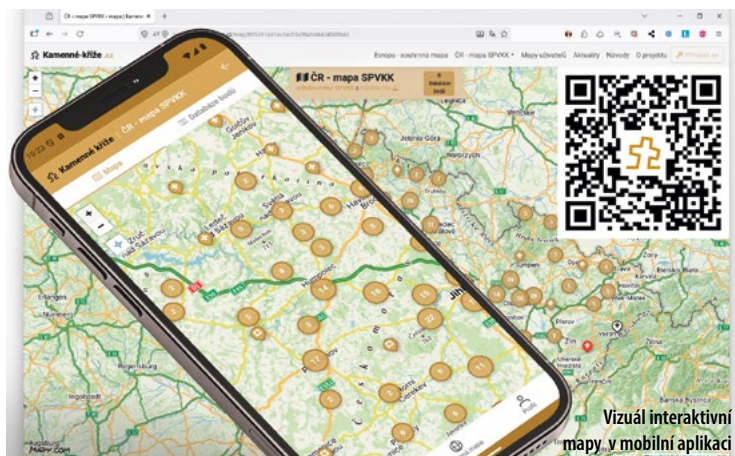
možnosti nejen odborníkům, ale také turistům, fotografům, školám a všem zájemcům o historii české krajiny.

Velkým lákadlem je také mobilní aplikace pro Android a iOS, která promění obyčejný výlet v dobrodružnou výpravu za poznáním. Uživatelé mohou přímo v terénu vyhledávat nejbližší kamenné kříže, zobrazit si jejich polohu na mapě, pořizovat vlastní fotografie, a dokonce přispívat k dalšímu rozšiřování databáze.

Ašsko tak nabízí inspiraci pro tematické výlety, které spojují pohyb v přírodě s objevováním pozoruhodných stop minulosti. Místo hledání geocachingových schránek mohou návštěvníci pátrat

Slavnostní spuštění projektu AŠ na KŘÍŽE

Vizuál interaktivní mapy v mobilní aplikaci

Smírčí kříž v zahradě ašského muzea – autor ak. sochař Vladimír Predlik

Kamenné kříže, smírčí kameny a další drobné sakrální památky patří mezi nejzajímavější svědky minulosti. Jsou rozesety v lesích, podél cest i na okrajích obcí a často připomínají dávné události, tragédie nebo legendy. Mnozí turisté kolem nich procházejí, aniž by znali jejich příběh. To se nyní mění díky novému portálu www.kamenne-kri-ze.cz, který zpřístupňuje rozsáhlou databázi těchto jedinečných památek.

Na webu lze vyhledávat lokality prostřednictvím interaktivní mapy, prohlížet fotografie, historické informace i detailní záznamy o jednotlivých objektech. Databáze dnes obsahuje více než dva tisíce zdokumentovaných lokalit, přes dvanáct tisíc fotografií a desítky detailních 3D modelů, které umožňují prozkoumat památky z pohodlí domova i před plánovaným výletem.

Smírčí kříž v Dolních Pasekách u Aše

Projekt vznikl pod záštitou Společnosti pro výzkum kamenných křížů při Muzeu Aš, která se dokumentaci těchto památek věnuje již od roku 1983. Nový digitální formát však otevírá

po skutečných historických památkách a poznávat krajinu z nové perspektivy.

Pokud plánujete návštěvu nejzápadnějšího cípu České republiky, zařaďte kamenné kříže do svého itineráře. Než vyrazíte, navštivte www.kamenne-kri-ze.cz a stáhněte si mobilní aplikaci. Možná zjistíte, že některé z nejzajímavějších příběhů české historie čekají jen pár kroků od turistické stezky.

www.info-as.cz
www.kamenne-kri-ze.cz

text a foto © Město Aš

Krajina žateckého chmele

Chrám Chmele a Piva: výlet pro celou rodinu v srdci Žatce

Žatec se před třemi lety zapsal na Seznam světového dědictví UNESCO díky jedinečné krajině žateckého chmele. Přímo ve městě pak stojí Chrám Chmele a Piva – zábavně-naučný komplex, který vznikl přestavbou bývalých chmelařských skladů a dnes patří k nejoblíbenějším rodinným cílům v severních Čechách.

Průvod na Dočesné

Minipivovar U Orloje

Vlajka s výhledem z Chmelového majáku

Stovky let pěstování proslulého žateckého chmele tu ožívají v podobě, která baví děti i dospělé zároveň. Návštěvu zahájíte výtahem s 3D projekcí, který vás vyveze na vyhlídkovou plošinu s výhledem na město i okolní chmelnice. Kdo má odvalu, může na vrchol vystoupat i pěšky po obvodovém schodišti. Dále se můžete vydat na cestu labyrintem z chmelových žoků, kde na malé i velké návštěvníky čeká erbovní síň, pracovna alchymisty i pověstný chmelový poklad. Nechybí ani Chmelový orloj, jediný svého druhu na světě, který kromě přesného času ukazuje i to, zda se právě ocitáte v pivním ráji, nebo naopak v pekle.

Prohlídku doplní Renesanční sladovna s expozicí o sladovnictví a filmové historii Žatce a Klášterní zahrada s vlastní chmelnicí pod okny kapucínského kláštera. Hladové i unavené výletníky přivítá restaurace a minipivovar U Orloje s vlastním pivem, nejmenší si zase užijí dětskou zahradu s hernou. Areál je stavěný tak, aby si v něm svůj zážitek našel úplně každý člen rodiny.

Září bude v Žatci mimořádně bohaté na zážitky. Hned první víkend, 4. a 5. září, ožije centrum města tradiční **Žateckou Dočesnou** – největší slavností chmele a piva v Evropské unii. Návštěvníky čeká hudba na několika scénách, ochutnávky

piv od padesátky pivovarů i lidové soutěže, jako je ruční česání chmele nebo tanec s korbelem na hlavě. Vstup na všechny scény je zdarma.

O dva týdny později, 19. září, patří město **Žateckým oslavám kultury a krajiny**, pořádaným v duchu Dnů evropského dědictví. Zahájení proběhne na městských hradbách. Ozvláštněním dne je nostalgická jízda historickou soupravou taženou motorovou lokomotivou přezdívanou Zamračená – vyrazí z Prahy-Čakovic, pokračuje přes Kladno a Lužnou u Rakovníka a na žatecké hlavní nádraží dorazí po 12. hodině. Jízdenku si koupíte přímo ve vlaku, jako za starých časů. Po zbytek dne se otevřou i místa jindy veřejnosti nepřístupná – sirné komory a památky. Oslavy tak připomínají, proč si žatecká chmelařská krajina zaslouží být na Seznamu světového dědictví UNESCO, a zároveň jsou skvělým doplňkem prohlídky Chrám Chmele a Piva.

Chrám Chmele a Piva tak nabízí příležitost spojit poznávací výlet s atmosférou žateckých slavností!

 CHRÁM CHMELE A PIVA
Zábava pro celou rodinu

Chrám Chmele a Piva CZ, p. o.
nám. Prokopa Velkého 1951
438 01 Žatec
☎ +420 725 861 895
✉ info@chcp.cz
www.chcp.cz

„Pozor! Pálíme!“ (60 let)

Tento rázný pokyn byl slyšet 7. září 1966 v deset hodin dopoledne na vrcholu Bukové hory. Stávající kovový tubus se sesul po odstřelu k zemi. Nový vysílač zahájil provoz v roce 1975.

Vysílač
Buková hora

Buková hora se nachází mezi Ústím nad Labem a Děčínem a byla vybrána jako vhodné místo pro umístění velkého televizního vysílače pro celý region. Na vrcholu 686 metrů vysokého kopce byl v letech 1960–1962 postaven 180metrový ocelový tubus a vysílat se začalo od června 1963. Problémy ale nastaly se stabilitou celé konstrukce, která se při větru dost vychylovala. Odborníci ji chtěli vyztužit, ale při svařování došlo 3. prosince 1965 k požáru uvnitř věže, který zničil veškeré technologie. Proto

Odstřel vysílače Buková hora v září 1966

bylo po dlouhém zvažování rozhodnuto o celkové demontáži vysílače a zvolen byl s ohledem na výrazně menší časovou náročnost odstřel. Samotnou akci, ke které stačilo pouhých osm kilogramů výbušniny, provedlo 7. září 1966 demoliční oddělení Brno Průmyslových staveb Gottwaldov pod vedením Vladimíra Sázavského. O šest let později se začala rodit nová masivnější železobetonová stavba. Její základy sahají do hloubky patnácti metrů, průměr u paty činí dvanáct metrů a vrchol ční 223 metrů nad terénem. Stavba patří k nejvyšším v zemi a je nejvyšším betonovým objektem v ČR. Ačkoliv se v původním projektu počítalo s vyhlídkovou restaurací, slouží celá věž pouze radiokomunikačním účelům, a není proto veřejnosti přístupná. Návštěvníci si tak nemohou dopřát podobné zážitky z vysílačů jako třeba na Ještědu, Pradědu nebo v Praze na Žižkově.

-babok-

Zahrada Čech slaví 50. výročí. Přijďte do Litoměřic!

Litoměřice

Září v Litoměřicích bude ve znamení oslav, vůní a nevšedních zážitků. Hlavní událostí podzimu se stane jubilejní 50. výročí veletrhu Zahrada Čech, který od 11. do 16. září připomene tradice jedné z nejvýznamnějších výstav svého druhu v České republice.

Litoměřice a České středohoří

Výstava Zahrada Čech

Návštěvníky čekají tematické expozice, květinové instalace, odborné přednášky, workshopy i bohatý kulturní program s vystoupením známých osobností. Výjimečný ročník navíc překročí hranice výstaviště a prostřednictvím projektu Rozkvetlé dědictví Zahrady Čech oživí také historické centrum města. Jen několik dnů poté, 19. září, ožijí Litoměřice tradičním Vinobráním, které nabídne ochutnávky vín a příjemnou atmosféru vinařského města. Milovníci čtyřnohých přátel si pak mohou do kalendáře zapsat 3. říjen, kdy se uskuteční Krajská výstava psů. Při návštěvě si nenechte ujít ani

samotné Litoměřice. Vyhlídková věž Kalich, Máchova světelníčka, hrad s expozicí českého vinařství, Důl Richard v proměnách času nebo malebná zákoutí historického centra promění výlet v příjemně strávený den. Podzim je zkrátka ideální příležitostí objevit město, které spojuje historii, kulturu, víno i jedinečnou atmosféru Českého středohoří.

50 Zahrada
Čech

www.zahradacech.cz
www.litomerice.cz

text a foto © Město Litoměřice

Nejnavštěvovanější památka Ústeckého kraje
→ 60 km od Prahy

Památník Terezín

www.pamatnik-terezin.cz

Dálkové trasy v Českém lese

Český les patří k nejkřivnější oblastem České republiky a stále častěji ho objevují milovníci dálkových pochodů i poutníci. Rozsáhlé lesy, minimum civilizace a desítky kilometrů značených cest vytvářejí ideální podmínky pro každého, kdo si chce odpočinout a zažít skutečný kontakt s přírodou.

Český les

Schránka s rýsováním pro poutníky na Svatojakubské cestě

Územím Českého lesa prochází hned několik významných dálkových tras. Putovat můžete po Svatojakubské cestě, která je součástí slavné poutní cesty do španělského Santiaga de Compostela, vydat se po oblíbené Stezce Českem, objevovat krásy republiky s trasou Via Czechia, projít historickou Zlatou stezkou nebo se vydat po Husově cestě připomínající odkaz českého reformátora Jana Husa.

Každá z těchto tras nabízí jiný zážitek, všechny ale spojuje jedinečná atmosféra tichých lesů, krásných výhledů a míst, kde člověk často potká více

srnek než turistů. Příjemným zpestřením putování je také pět samoobslužných lesních barů, které nabízejí možnost občerstvení a krátkého odpočinku přímo uprostřed přírody.

Pokud hledáte místo, kde můžete zpomalit, načerpat energii a užít si putování bez davů, Český les je ideální volbou. Kam povedou vaše podzimní kroky?

Český les
turistická oblast

Jablonec nad Nisou

1356–2026 | 670 let

Kostel sv. Anny, před rokem 1909

První písemná zmínka pochází z roku 1356, kdy generál cyriaků (křižovníků s červeným srdcem), mající patronát nad kostelem od pánů ze Železnice, dosadil bratra Sebastiana ke kostelu sv. Anny. Jablonec byl ve 2. polovině 14. století součástí statku hradu Vranova.

TIC Jablonec nad Nisou
Kostelní 1/6, Jablonec nad Nisou 466 01
☎ +420 774 667 677
✉ info@jablonec.com

www.jablonec.com

foto © www.cz-mesta.eu

KAM za historií, divadlem i uměním? Přece do Liberce!

Připomínkou léta vás příjemně naladí výstava v Severočeském muzeu, která představuje „Hrady kolem Liberce“ na 3D modelech v měřítku 1 : 72. Seznámíte se tak s nejstarší podobou hradů Grabštejn, Hamrštejn, Frýdlant, Návárov, Jezdec a Roimund.

Dozvíte se, jak se na těchto historických sídlech hodovalo, (ne)komfortně bydlelo, žilo i umíralo, a uvidíte funkční repliky středověkých válečných strojů ve skutečném měřítku. V muzeu si určitě prohlédnete také výstavu **Všechno, co jsme chtěli | Liberecké výstavní trhy 1960–1980**, která se zaměřuje na dobu, kdy LVT lámaly rekordy návštěvnosti a na tamních pódiích zářily největší hvězdy tehdejšího showbyznysu.

Divadlo F. X. Šaldy zahajuje na podzim novou sezonu, kdy pod společným mottem „V pokušení“ nabídne balet, operu i činohru. Už 20. 9. uvede premiéru **Cirkus Humberto** o lesku manéže, potu zákulisí a síle lidských snů. V sobotu 17. 10. vám při premiéře rozpustilé operety **Orfeus v podsvětí** představí vztah mezi mužem a ženou s nadsázkou a ironií. Před Vánocemi se pak můžete 13. 11. těšit na premiéru **Louskáčka**, který je baletním příběhem plným

Severočeské muzeum v Liberci

zázraků. Jak vidíte, tomuhle pokušení bude snadné podlehnout!

A na závěr pro vás máme další dobrou zprávu: Liberec má novou unikátní galerii: deset velkoformátových pláten, stovky příběhů, tisíce detailů. To je **Liberecká epopej**. Na tvorbě obrazů pracovali autoři několik let. Do monumentálních pláten promítli humor, popkulturu, filozofii, vzpomínky

Liberecká epopej – Procesisté

i stovky nápadů svých diváků. Například zdejší **Největší filmový obraz všech dob** zachycuje 250 ikonických filmů propletených do jednoho celku, přes 500 zpracovaných postav, více než 80 rekvizit i 20 samostatných prostředí a ikonických scén. Čím déle se díváte, tím více detailů objevujete. A právě takový může být i podzim v Liberci. Plný věcí, které stojí za bližší pohled.

Visit^Liberec

Městské informační centrum
☎ +420 485 243 588
✉ info@visitliberec.eu
🌐 www.facebook.com/visitliberec
www.liberec.cz
www.visitliberec.eu

text © MIC Liberec; foto © P. Dušek, J. Hunterová

sobota 5. září 2026

Státní zámek Náchod Masarykovo náměstí

Náchod zve na jubilejní Náchodské Kuronské slavnosti

Milovníci historie, rodinného vyžití a dobré hudby, pozor! 20. ročník Náchodských Kuronských slavností se blíží a slibuje nezapomenutelný den plný dobové atmosféry, kultury a zábavy pro všechny generace. V sobotu **5. září 2026** ožijí ulice a zámek v Náchodě oslavami, které připomenou slávu konce 18. století, kdy panství vlastnil vévoda Petr Biron Kuronský a Zaháňský.

Na **Státním zámku Náchod** návštěvníky čeká velkolepý **slavnostní příjezd vévody Kuronského** s jeho družinou, ukázky **dobových řemesel**, setkání s **živými sochami** nebo **vojenské ležení šermířů** doplněné vystoupeními. Těšit se můžete

také na hudební vystoupení, řemeslné trhy a tvořivé dílny. Speciální prohlídky zámku vlastním tempem s názvem **Oživený zámek** nabídnou setkání s postavami z dob minulých.

Centrem dění bude po celý den i **Masarykovo náměstí**, kde poběží bohatý kulturní program pro děti i dospělé. Vyvrcholením celého dne bude večerní vystoupení oblíbené české zpěvačky **Olgy Lounové**. Její koncert bude skvělou tečkou za dnem plným historie a rodinné pohody.

Přijďte si s rodinou a přáteli užít den plný zábavy, historie a skvělých zážitků. Náchodské Kuronské slavnosti jsou jedinečnou příležitostí, jak se

přenést do historických časů vévody Birona a zažít atmosféru, která kdysi naplňovala život města i zámku. Těšíme se na vás!

www.mestonachod.cz

Nové Městské muzeum Chotěboř otevřelo své brány

Městské
muzeum
Chotěboř

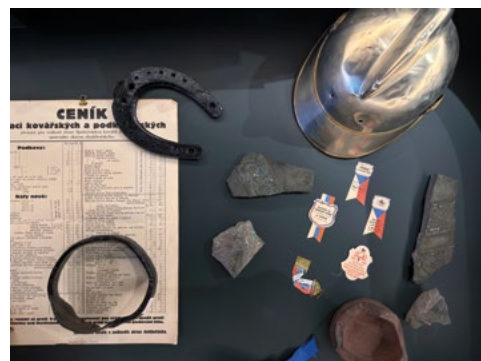
Ve středu 2. září 2026 byla slavnostně přestřižnuta páska při otevření nového sídla Městského muzea Chotěboř, které vzniklo rekonstrukcí bývalé pošty na náměstí T. G. Masaryka. Součástí objektu je také moderní Turistické informační centrum Chotěboř.

Rekonstrukce probíhala od července 2024, realizovaná společností PWB stavební, s. r. o., a navazuje na několik let příprav expozic. Multifunkční objekt propojuje muzeum, výstavní prostory, informační centrum a zastupitelský sál. Investice přesáhla 100 milionů korun.

Stálá expozice představuje historii Chotěboře a regionu, řeku Doubravu i geologické bohatství Chotěbořska. Nabízí moderní pojetí s interaktivními prvky a propojením odborného obsahu s atraktivním návštěvnickým zážitkem.

Otevření doprovází výstava **„Jako by měl po pravici propast“** věnovaná místnímu rodákovi Zdenku Rykrovi. Potrvá od 2. září 2026 do 1. března 2027 a zahajuje novou výstavní činnost muzea.

Moderně vybavené výstavní sály umožní pořádat regionální i celostátní umělecké a historické výstavy.

Městské muzeum, založené v roce 1885, vstupuje po více než 140 letech do další etapy, nabízí prostor pro více než 30 000 sbírkových předmětů i setkávání obyvatel a návštěvníků.

Chotěbořské muzeum s turistickým informačním centrem se stává významným kulturním cílem Vysočiny.

www.icchotebor.cz

Pohled na Velké náměstí

Podzim plný historie a zážitků: objevte Hradec Králové jinak

Každé město ukrývá své příběhy. Některé jsou zapsány v kronikách, jiné v kameni, hudbě nebo památkách, které přetrvávají staletí.

PETROF Museum

Vydejte se po stopách minulosti na komentovaných prohlídkách hradeckých hřbitovů, poznejte fascinující svět klavírů značky PETROF nebo se nechte vtáhnout do příběhu putujícího kostela sv. Mikuláše. Objevte místa, jejichž příběhy utvářely tvář Hradce Králové, a zažijte je zcela novým způsobem. Atmosféru města navíc doplní významné kulturní, společenské a sportovní akce, které ožijí město v nadcházejících měsících.

Příběhy psané v kameni: Historie hradeckých hřbitovů

V letošním roce Dny evropského dědictví obrají pozornost k ohroženým památkám. V Hradci Králové se tentokrát zaměříme na místa, která v sobě nesou tichou, ale hlubokou paměť města, na hradecké hřbitovy, sakrální architekturu i zapomenutá zákoutí naší historie. Od 14. do 19. září nás čeká série komentovaných procházek s architekty a historiky po hřbitovech v Kuklenách, na Pouchově a Na Zámečku, procházka unikátním přírodním areálem Lesního hřbitova, odborná přednáška o zaniklých pohřebištích i prohlídka bojiště na Chlumu. Pro milovníky dějin máme ještě

jednu skvělou zprávu: od 15. do 19. září bude volný vstup do Muzea východních Čech na Eliščině nábřeží i do nově otevřeného Muzea války 1866 na Chlumu. Objevte příběhy nebo architekturu míst, která denně míváme. Změna programu vyhrazena. www.hradeckralove.org/ehd

Klavír, který maluje

V budově Infocentra na Eliščině nábřeží se od listopadu 2025 nachází interaktivní expozice PETROF Museum. Ve dvou patrech představuje více než 160letou historii této světoznámé značky. Jedním z nejzajímavějších exponátů, které jsou v expozici k vidění, je nejstarší dochovaný klavír Ant. Petrof z roku 1865 nebo futuristické pianino Magic Egg. Celou expozici návštěvníky provádí audioprůvodce formou vyprávění Antonína Petrofa a zážitek umocní moderní interaktivní prvky. Vámi zahrané tóny na klavír se v reálném čase promění v abstraktní obraz, který si můžete nechat zaslat e-mailem jako originální vzpomínku na vaši návštěvu. V nabídce jsou prohlídky pro jednotlivce, menší skupiny i školní organizace. Přípraveny jsou také komentované prohlídky pro seniory nebo hudební dobrodružství pro děti. www.petrofmuseum.cz

Příběh putujícího kostela

Přeneste se s námi do časů dávno minulých a seznamte se s příběhem kostela sv. Mikuláše prostřednictvím nově otevřené zážitkové autorské instalace Divotvornosti. Ta byla vytvořena přímo na míru tomuto výjimečnému prostoru a vychází z neobyčejných osudů kostela, jehož historie sahá až na východní Slovensko. Prostřednictvím interaktivních

Malá vodní elektrárna Hučák

prvků, herních principů a zapojení smyslu se návštěvníci vydají na cestu historií i současností této jedinečné kulturní památky.

Stejně jako kostel putoval krajinou, zve i instalace k objevování jeho příběhu. Audiovizuální prvky oživují historii a proměňují její vyprávění v působivý zážitek. Expozici návštěvníky provází hlas herce Jaroslava Plesla, rodáka z Hradce Králové, který celému vyprávění dodává osobitý rozměr. Vydejte se na nevšední cestu časem a objevte kostel sv. Mikuláše v dosud nepoznané podobě. www.kostelsvatehomikulase.cz

Divotvornosti

Podzim v Hradci přinese vrcholový sport i světový jazz

Až se léto pomalu přehoupne do září, Hradec Králové rozhodně nezpomalí. Nadcházející měsíce nabídnou pestré mozaiku událostí z prestižního cyklu Calendarium Regina. Vyberte si z přehledu těch největších akcí, které rozhybou a rozezní město Hradec Králové.

www.calendariumregina.cz

- 13. 9. Velká cena Hradce Králové (cyklistika)
- 18. a 19. 9. Královéhradecké krajské dožínky
- 28. 9. Prima Cup – Gočárový schody
- 4. 10. Hradecký půl/maraton
- 6.–10. 10. Jazz jde městem / Jazz Goes to Town 2026
- 13.–22. 10. Hudební fórum Hradec Králové
- 23.–29. 11. Mezinárodní tenisový turnaj mužů ITF M25

Hradec Králové

www.hradeckralove.org

Hernychova vila – městské muzeum

Za dobrodružstvím do Ústí nad Orlicí

Hledáš výlet, kde se nebudeš nudit? Vydej se do Ústí nad Orlicí a objev příběhy, které na tebe čekají v přírodě i v muzeu.

Naučná stezka Příběhy naší hranice

První zastávkou může být naučná stezka **Příběhy naší hranice**. Není to ale jen obyčejná procházka. Díky geolokační aplikaci **Skruté příběhy** se staneš součástí pátrací hry. Stačí mít v mobilu aplikaci a vydat se na trasu hry Dřevěná hranice dlouhou asi 8 kilometrů.

Jakmile dorazíš na některé ze zastavení, aplikace pozná, kde se nacházíš, a odhalí ti další část příběhu. Čekají tě hádanky, úkoly a zajímavosti z doby, kdy bylo Ústí nad Orlicí po roce 1938 téměř obklopeno hranicemi. Najednou nejsi na výletě, ale na tajné misi!

Naučná stezka Příběhy naší hranice

A když budeš chtít v dobrodružství pokračovat, zamiř do Městského muzea v Ústí nad Orlicí. V září zde děti čeká interaktivní výstava **Zábaviště pro sviště**. Navštívíš neobyčejnou hru pro děti s obrázky Venduly Hegerové s poutavými a vtipnými příběhy obřího leporela Edo! Ty neposedo!

Naučná stezka Příběhy naší hranice

s hudebním koutkem, obrázkovými říkadly a mnoha dalšími aktivitami!

Můžeš si vyzkoušet svou šikovnost, postřeh i fantazii. Každý kout ukrývá nové překvapení a spoustu příležitostí ke hře. Zábaviště pro sviště promění návštěvu muzea v dobrodružnou hru, kde se objevuje, zkouší a baví. Součástí hry je i minivýstavka dětského časopisu Sluníčko.

Spoj tedy výlet po stopách historie se zábavným odpolednem v muzeu. Ústí nad Orlicí dokazuje, že poznávání minulosti může být napínavé jako hra a zábavné jako prázdninové dobrodružství. Odměnit se můžeš v restauraci v Hernychově vile třeba sladkým mlsáním.

Přejeme úspěchy ve hře a zábavné hraní.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Která řeka se ve městě Ústí nad Orlicí vlévá do Tiché Orlice?

- a) Třebůvka
- b) Třebovka
- c) Třebovský potok

2. Jak se jmenuje divadlo v Ústí nad Orlicí?

- a) Václavovo
- b) Městské
- c) Roškotovo

3. Která květina roste hojně v Údolí Sejfů?

- a) sasanky
- b) bledule
- c) sněženky

? Svě odpovědi nám posílejte do 10. září z <http://www.kampocesku.cz/souteze>. Deseti autorům správných odpovědí zašle město Ústí nad Orlicí zajímavé ceny.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

www.ic.ustinadorlici.cz

CHKO Pálava (50 let)

Pálava je malým kouskem Středomoří na jihu Moravy – slunečným, malebným a plným života. Jako chráněná krajinná oblast byla vyhlášena v roce 1976.

majestátní orel mořský. Od řeky se zvedají kopce Milovické pahorkatiny, pokryté slunnými doubravami a dubohabrovými háji. Nejhezčí jsou na jaře, kdy jsou stromy ještě bez listů a k zemi proniká dostatek světla. V podrostu se rozzáří pestrobarevné koberce dymníků, sasaneček a sněženek. Klid Milovického lesa přeje ptákům – žijí zde exoticky vyhlížející dudek chocholatý nebo vzácný dravec včelojed lesní.

I když není Pálava rozlohou moc velká, ohromí svou pestrostí. Jen kousek od sebe tu uvidíte zcela rozdílnou přírodu. Je to unikátní kus krajiny s bělostnými skalami, rozkvetlými stepmi, rozvolněnými listnatými lesy i slanisky v okolí rybníků. Neodmyslitelně k ní patří zříceniny středověkých hradů, vinohrady a sklepní uličky. Zdejší teplé a suché klima svědčí řadě vzácných druhů rostlin i živočichů.

V okolí Křivého jezera – dřívějšího meandru řeky Dyje – zaplavuje voda nivní louky plné zářivě bílých bledulí letních a vlévá se do stinného lužního lesa. Ve vodních kanálech si budují hráze bobří rodiny a na mohutných starých dubech hnízdí

Dudek chocholatý

aopk.gov.cz

foto © Jan Miklín, Jiří Neudert

Pestrou krajinou nad Mikulovem

Když vyrazíte na asi 7 km dlouhý pěší výlet severním okrajem Mikulova, zjistíte, že i zemědělská krajina může být pestrá. Začátek i konec je u mikulovského amfiteátru, kde lze zaparkovat auto. Odtud se vydejte po červené turistické značce.

Prvním místem, které doporučujeme navštívit, je přírodní rezervace Turolď. V minulosti zde byl vápencový lom a větší část kopce byla odtěžena. Zdejší Jeskyni Na Turolď tvoří přes 3 km dlouhý labyrint chodeb. Zimu tu každý rok přečkává několik stovek netopýrů a vrápenců. Vstup do jeskyně je proto možný od dubna do října.

Pokračujte dál na sever mezi pálavské vinice až k přírodní památce Kočičí skála. Nenápadný skalní výchoz hostí pestrou pálavskou květenou. Z Kočičí skály jděte ještě kousek po červené, pak odbočte doleva na cestu, která vás dovede k přírodní památce Kočičí kámen. Je to také drobná vápencová skalka s travnatou terasou a křovinatými lemy.

Brzy se dostanete na jednu z travnatých polních cest. Vznikly asi před deseti lety a podařilo se

Netopýři v Jeskyni Na Turolď

jimi rozdělit velký lán na menší políčka. Cesty doplňují mandloňové aleje. Nejkrásnější procházka je tedy v brzkém jaru.

snamidoprirody.cz

foto © Jiří Kmet

Břeclav

1056–2026 | 970 let

Břeclav před rokem 1912

V první polovině 11. století založil Břetislav I. na jednom z ostrovů řeky Dyje dřevěný hrad k obraně hranice zvaný Bretyzlawe. V jeho okolí vznikla podhradní osada, o níž je první písemná zmínka z roku 1056.

TIC Břeclav

Lichtenštejnský dům, U Tržiště 8, 690 02 Břeclav

☎ +420 519 326 900

☎ +420 731 428 235, 731 428 250

@ tic@ticbrevclav.cz

www.dobreclavi.cz

foto © www.mesta.eu

Ivančice

1221–2026 | 805 let

Ivančice, Tesařovo náměstí, před rokem 1918

V predikátu Mikuláš z Ivančic (Matyáš de Iwansiz) z roku 1221 je první písemná zmínka dovozující existenci zeměpanské osady. Existence kostela je doložena k roku 1239. Roku 1288 udělil král Václav II. městu královské výsady. Mladší rukopis uvádí založení osady již roku 1212.

KIC Ivančice

Palackého náměstí 4/9, 664 91 Ivančice

☎ +420 546 451 870, 546 419 443

@ kic.ivancice@seznam.cz

www.kic.ivancice.cz

foto © www.mesta.eu

Chropyně

1261–2026 | 765 let

Chropyně, kostel a zámek, 1983

Ve středověkém falzu je roku 1261 zmiňován Smil ze Střílek, který daroval osadu Chropyni cisterciáckému klášteru Smilheim ve Vizovicích. Převod osady potvrdil roku 1267 Přemysl Otakar II. S místem je spojena pověst o Ječmínkovi.

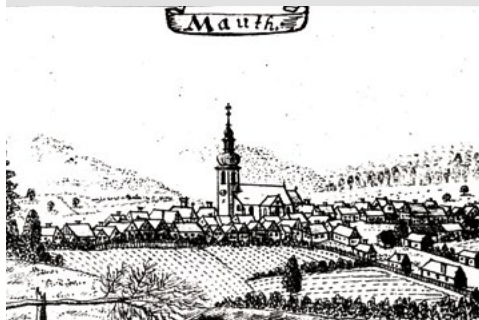
Město Chropyně
náměstí Svobody 29, 768 11 Chropyně
☎ +420 573 500 730
@ redakce@kampocesku.cz

www.muchropyne.cz

Mýto

1296–2026 | 730 let

Mýto, F. B. Werner, pol. 19. století

První písemná zmínka o Mýtu pochází z roku 1296. Je v ní uveden zdejší farář Gottfried. V té době zde již stál původní kostel. Roku 1336 bylo Mýto městečkem na panství hradu Zbiroha. Tehdy král Jan Lucemburský prodal hrad Petrovi I. z Rožmberka.

Město Mýto
Náměstí 109, Mýto 338 05
☎ +420 371 750 390
@ info@mestomyto.cz

www.mestomyto.cz

Moravské Budějovice

1231–2026 | 795 let

Moravské Budějovice, náměstí, 1928

První písemná zmínka o Moravských Budějovicích pochází z roku 1231. Zmiňuje, že papež Řehoř IX. bere pod svoji ochranu vdovu po Přemyslu Otakarovi I. Konstancii Uherskou i s jejími věnnými statky. Roku 1235 je připomínán budějovický farní kostel.

IC Moravské Budějovice
Purcnerova 62, 676 02 Moravské Budějovice
☎ +420 603 207 511
@ tic@besedamb.cz

www.infomb.cz

Babí léto ve Zlíně: Objevte příběhy výjimečných vil

Zlín má na podzim zvláštní kouzlo. Stromy se pomalu zbarvují, slunce příjemně hřeje a město dostává novou atmosféru. Pokud milujete babí léto a toulky městem, zveme vás na podzimní výlet do Zlína. Čeká vás jedinečná architektura, funkcionalistické skvosty, slavné vily a autentické interiéry plné příběhů, které stojí za to objevit.

Čiperova vila

Zlín a Tomáš Baťa jsou dvě jména, která k sobě neodmyslitelně patří. Poznat život ševce, podnikatele a vizionáře, který zásadně proměnil podobu Zlína, můžete přímo ve **vile Tomáše Bati**, kde žil se svou rodinou. Projdete se historickým přízemím a objevíte nejen samotný dům, ale také odkaz muže, který se stal jednou z nejvýznamnějších osobností československé historie.

Za jiným příběhem se vydejte do **Zikmundovy vily**. Funkcionalistický dům v klidné části města byl téměř 70 let domovem jednoho z nejslavnějších

českých cestovatelů Miroslava Zikmunda. Není to muzeum, ale autentický prostor s unikátním interiérem, v němž dodnes můžete cítit atmosféru života slavného cestovatele. Knihovna, pracovna, obývací pokoj i filmová laboratoř připomínají jeho cestovatelskou vášeň a mimořádný životní příběh.

Další kapitolu zlínské historie otevírá **vila Dominika Čipery**. Vila inspirovaná anglickými šlechtickými sídly s nádherným interiérem patří k tomu nejkrásnějšímu, co zlínská architektura nabízí. Expozice Krajské galerie výtvarného umění vás

Zikmundova vila

Vila Tomáše Bati

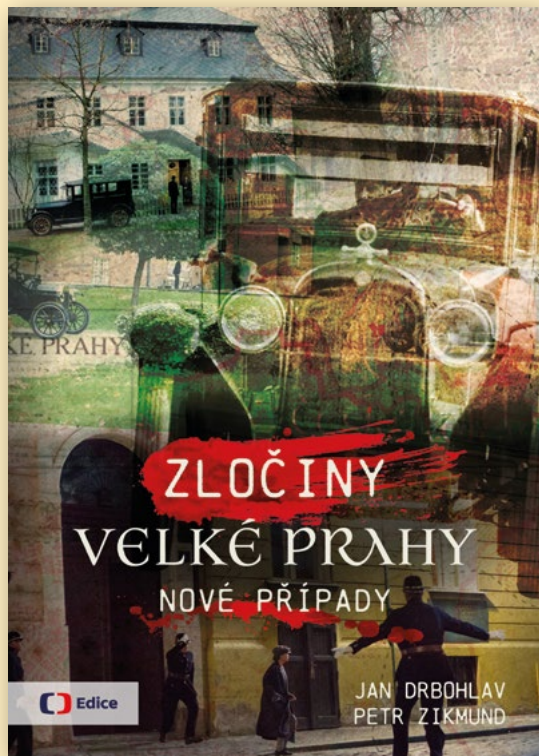
zavede do historie domu, přiblíží bydlení v kontextu firmy Baťa a představí vilovou architekturu i život jednoho z nejbližších Baťových spolupracovníků.

Prohlídky vil můžete spojit s komentovanými procházkami ZÓNA ZLÍN a poznat Zlín zase z trochu jiné perspektivy. Průvodci vás provedou ikonickými místy a přiblíží příběh města i lidí, kteří stáli za jeho podobou. Přijďte za babím létem do Zlína a objevte město v jeho nejkrásnějších barvách.

zlín. město
nekonečných
možností

Turistické informační centrum Zlín
nám. Míru 12, Zlín 760 01
☎ +420 577 630 270
@ is@zlin.eu
www.visitzlin.eu

Jan Drbohlav a Petr Zikmund
Zločiny Velké Prahy. Nové případy

Píše se rok 1925 a detektivové z policejního obvodu takzvané Velké Prahy řeší další zapleklité kriminální případy. Kniha je literární předlohou k pokračování úspěšného historického krimiseriálu, který je inspirován skutečnými dobovými případy a stylově navazuje na poetiku seriálů Hříšní lidé města pražského a Četnické humoresky.

cena: 399 Kč

<https://eshop.ceskatelevize.cz/>

? Ve kterém roce vznikla takzvaná Velká Praha?

- a) 1903
- b) 1922
- c) 1938

Své odpovědi nám posílejte do 10. září z www.kampocesku.cz/souteze. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Martin Velíšek, Milan Starý

Můj stát. Putování s českým lvem za sedmi státními symboly

Kdo jsou nejvýznamnější patroni a světci naší země? Kým byli za života a jaký význam měli a mají pro naši zemi a pro evropskou civilizaci? Český lev v této knize seznamuje děti s Cyrilem a Metodějem, se svatou Ludmilou, svatým Václavem a mnoha dalšími význačnými postavami. Prostřednictvím osudů světců zároveň provede čtenáře českými dějinami a obohatí jejich znalosti o to, co v učebnicích nebývá. Vydalo nakladatelství Pikola.

cena: 259 Kč

www.luxor.cz

Maurice Sendak

Deset malých králíčků

Početnice kouzelníka Mína

Připravte se na to, že budete... ohromeni... oslněni... a okouzlení Mínovou magickou počítací show! Odkaz Maurice Sendaka pokračuje hravou počítací legráčkou pro ty nejmenší. Touto početnicí jsou nejmenší čtenáři uvedeni do kouzelného světa knížek pana Sendaka – a vydají se na cestu, která může pokračovat pěknou řádku dalších let.

cena: 290 Kč

www.meander.cz

Agnieszka Matz

Matýsek – mluví, si hraje, opakuje

První tři díly série leporel pro batolata s roztomilým prasátkem v hlavní roli. Prasátko Matýsek má plné ruce práce s poznáváním světa kolem sebe. Tenhle veselý rošťák zkouší, stejně jako malé děti, co ještě může a co už ne, jak ten svět chutná nebo jak zní. Prožívá, objevuje, učí se pojmenovávat a dobře se u toho baví. Hlavní předností leporel s Matýskem je jednoduchost a přímocnost – grafiky i ilustrací, což malým zvědavcům „čtení“ usnadňuje. Ilustrace vtipně a výstižně zachycují každodenní situace, které jsou dětem i jejich rodičům důvěrně známé.

cena: 3 x 212 Kč

www.hostbrno.cz

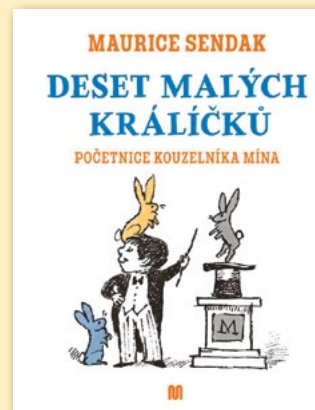
Zuzana Čupová

Co to?

Tradiční české lidové hádanky krásně zní, podporují imaginaci a děti je milují. Rády o nich dumají, a ještě radši je samy kladou svým blízkým, rodičům, sourozencům a kamarádům, aby je natchytaly. Ilustrátorka a animátorka Zuzana Čupová pro nejmenší děti vybrala a namalovala známé i méně známé české lidové hádanky. Odpovědi na hádanky najdete na poslední dvoustraně leporela!

cena: 228 Kč

www.meander.cz

Kaple sv. Kříže v Opavě představuje významný doklad slezské cihlové gotické architektury. Byla založena ... svatyně v letech 1390-1394. Říká se jí také švédská kaple, protože byla využívána Švédy v období třicetileté války k protestantským bohoslužbám.									
POMŮCKA: EMU, KO, NT	NĚMECKÉ MUŽSKÉ JMÉNO	1. DÍL TAJENKY	CHEM. ZN. CERU	VYSOKÉ KARTY	ZKRESLENÝ VJEM	NEŽLI	INICIÁLY SPISOVAT. KRÁSNOHORSKÉ	2. DÍL TAJENKY	TÝKAJÍCÍ SE OPERENCŮ
PRÁVO VOLBY					OBUVNÍK KY NŮŽ				
TŘESENÍ					DĚSIT				
					BOL				
CHEM. ZN. TELLURU			VELKÉ MNOŽSTVÍ HOLUBÍ CITOSLOVCE				TYP VOZU ZNAČKY FORD		
							TOHLE		
SIŤ ČERPACÍCH STANIC				INIC. HER. MANDLOVÉ UHELNÉ SKLADY ZKR.		CVIK NA HRAZDĚ			
						TMELY			
	VLNĚNÁ LÁTKA					TÝKAJÍCÍ SE KOZ			
	POS. Z PRO-DAN. NEVĚS.					SUCHÁ TRÁVA			
SUŠENKA					NAJEDENÁ				MILENEC ZASTAR.
					PŘÍJEMNÝ				
PTÁK BĚZEC				VĚDECKÝ POSTUP					
				SRST OVCI					
COPAK			PROVINĚNÍ MN. Č. Odstavec ZKR.				SCHOPNOST		
							ROZDĚLOVACÍ ZNAMENKO		
AMERICKÁ KOSMICKÁ LOĎ							CITOSLOVCE PLAŠENÍ		
							ROZPOUŠTĚDLO		
ESTETICKÝ					NĚMECKÉ MĚSTO				
					JAKOBY				
	SPZ VSETINA				NEVLASTNIT				
	ŘEZACÍ NÁSTROJ				INICIÁLY ZPĚVAČKY HERMANOVÉ				
CITOSLOVCE TÍSENÍ				SILNÉ PROVAZY				TVOJE ŽEN. ROD	BEZKMENNÁ DŘEVINA
				PLAVIDLO Z KLÁD					
INICIÁLY HEREČKY KAČÍRKOVÉ			VHOZENÍ				INIC. ZPĚV. KERNDOLOVÉ BÝV. JEDN. JASU		
			PORÁŽKA V BOXU ZKR.						
KMENOVÉ VLÁKNO					HOSPO-DÁRSKÉ NÁDOBY				
SYMBOL LÁSKY					BOHO-SLUŽEBNÝ STŮL				

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, ČERVENEC/SRPEN 2026

Celkem došlo 5 377 odpovědí | z toho 3 218 žen a 2 159 mužů.

Křížovka

tajenka: ... horním toku řeky Ostravice ...

soutěžilo: 443 čtenářů; 429 správně; 14 špatně

výherci: Petr Říha, Mladá Vožice; Jan Jirásková, Cheb; Jitka Spěváková, Kutná Hora

Edice ČT

otázka: Kde se nachází nejstarší planetárium v Česku?

odpověď: a) v Hradci Králové

soutěžilo: 772 čtenářů; 754 správně; 18 špatně

výherci: Petra Severinová, Prosiměřice; Vladimír Rak, Uherský Brod; Dana Grunznerová, Ústí nad Labem

Prázdninová štafeta – velké letní soutěžní putování

odpovědi: b), c), a)

soutěžilo: 727 čtenářů; 721 správně; 6 špatně

výherci: Sabina Šimáková, Kadaň; Tereza Valečková, Klatovy; Tomáš Beněš, Nové Město nad Metují; Václav Pádřivý, Třešť; Pepa Svatoš, Kout na Šumavě; Lenka Raždíková, Litvínov; Vítek Brkl, Rybná nad Zdobnicí; Jitka Lešková, Karlovy Vary; Roman Kolek, Žďár nad Sázavou; Aleš Ševčík, Brumov-Bylnice

Víkend plný zážitků

odpovědi: a), b), b)

soutěžilo: 688 čtenářů; 596 správně; 92 špatně

výherci: Zdeněk Hejduk, Zámorsk; Marie Reichlová, Ostrava; Vít Rychek, Všemyslice; Lucie Černoušková, Česká Lípa; Vladimír Janovský, Praha 4; Pavel Kutíš, Kaliště; Vojtěch Piskala, Havířov-Město; Denisa Jindrová, Libchavy; Tomáš Radoň, Hradec Králové; Iva Kawuloková, Ostrava

Nejde – místo, kde se děti baví a rodiče objevují

odpovědi: b), c), a)

soutěžilo: 707 čtenářů; 694 správně; 13 špatně

výherci: Kateřina Krejčí, Jihlava; Miroslava Brhllová, Praha; Jana Madarászová, Jaroměř; Zdeněk Šikula, Žďár nad Sázavou; Iveta Nováková, Pardubice; Helena Krátká, Zábřeh na Moravě; Klára Machů, Uherský Brod; Michal Dorica, Třinec; Pavla Chalupná, Beroun; Jiřina Zemánková, Boskovice

Za dobrodružstvím do Rychnova nad Kněžnou

odpovědi: a), b), a)

soutěžilo: 691 čtenářů; 616 správně; 75 špatně

výherci: Veronika Červená, Kadaň; Markéta Šnobllová, Litovel; Milan Jíra, Raspenava; Dagmar Hudečková, Znojmo; Jana Jelínková, Chyňava; Milena Uhlířová, Jablunka; Eva Hlavsová, Plzeň; Josef Brychcín, Plzeň; Ludmila Sklářová, Bruntál; Bohumil Růna, Praha

Za pověstmi Českého ráje

odpovědi: b), a), c)

soutěžilo: 689 čtenářů; 683 správně; 6 špatně

výherci: Andrea Weingartová, Krupka; David Dergel, Bohumín; Lenka Štáviková, Rosice; Hedvika Látalová, Náměšť na Hané; Hana Krafková, Jindřichův Hradec; Ludmila Štěpánová, Sadská; Bára Richterová, Rudná u Prahy; Jaroslav Jeřábek, Česká Lípa; Pavel Procházka, Volary; Šárka Maková, Trojanovice

Do Vimperka za luštěním šifer

odpovědi: a), b), b)

soutěžilo: 660 čtenářů; 477 správně; 183 špatně

výherci: Jana Herudková, Bolatice; Lucie Hejduková, Pardubice; Miluše Světlíková, Radvanice; Jana Adámková, Jablonec nad Nisou; Jana Drobná, Klučov; Petra Dubravová, Praha; Josef Čihlář, Votice; Eva Křáčíková, Poděbrady; Jana Pourou, Kutná Hora; Hana Pekárková, Zábřeh

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

UPOZORNĚNÍ: Odpovědi na soutěže zasílejte pouze přes www.kampocesku.cz/souteze nejpozději do 10. dne měsíce uvedeného u každé soutěže. Zaslání odpovědí prostřednictvím e-mailu a poštou není možné.

Partnerem křížovky je Radioteka.cz

Velký výběr audioknih, hudebních titulů na CD, LP a knih najdete na jednom místě v e-shopu Radioteka.cz.

Radioteka.cz
Český rozhlas

Radioteka doporučuje:

František Novotný: Sváteční radosti

Kniha je souborem fejetonů a básní inspirovaných svátečními chvilkami roku, z nichž mnohé zazněly v autorových rozhlasových pořadech, v televizi, na divadelních jevištích a také na besedách s čtenáři a posluchači. Sváteční radosti jsou volným pokračováním Adventních radostí. I tentokrát se setkáme s významnými osobnostmi, jakými byli například Karel Čapek, Jan Pivec, František Nepil nebo Karel Franta.

Tajenku křížovky nám zašlete do 10. září z www.kampocesku.cz/souteze. Tři autoři správných odpovědí obdrží cenu od Radiotéky Českého rozhlasu ve formě slevového kuponu.

Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher. Nevyzvednutí, nepřevzetí nebo nereklamované dodání výhry výhercem do 30 dnů od jejich zveřejnění propadáje bez náhrady.

Strakonice

hrad, který vypráví

Na soutoku Otavy a Volyňky stojí místo, kde se po staletí potkával světský život s duchovním. Strakonický hrad, jedna z nejstarších a nejrozsáhlejších dochovaných hradních staveb v Čechách, dnes otevírá bránu k příběhům, které proslavily město daleko za hranicemi regionu. V historických prostorách národní kulturní památky sídlí Muzeum středního Pootaví Strakonice s moderními expozicemi pro malé i velké návštěvníky.

Jedinečná expozice Řádu maltézských rytířů připomíná, že Strakonice patřily k jeho nejvýznamnějším sídlům v českých zemích. Vedle rytířské zbroje a řádových oděvů zaujme replika vagonu sanitního vlaku z první světové války. Prohlídka pokračuje do gotické kapitulní síně a ambitu s mimořádně cennými středověkými nástěnnými malbami. Právě zde lze

nejsilněji pocítit paměť hradu, jehož část získali johanité již roku 1243.

Další expozice představují fenomény, které ke Strakonícím neodmyslitelně patří. Dudy a dudácké tradice připomínají město jako dějiště proslulého mezinárodního dudáckého festivalu. Příběh České zbrojovky ožívá mezi historickými zbraněmi, motocykly ČZ, závodními stroji a cennými medailemi z Mezinárodní šestidenní motocyklové soutěže. Nechybí ani svět strakonické textilní výroby, slavných fezů a látek či expozice loutek a loutkového divadla.

Dotykové obrazovky, dobové záběry, animované filmy, zvukové ukázky a další interaktivní prvky vybízejí k objevování a baví také rodiny s dětmi. Závěrečnou tečkou může být výstup na hradní věž Rumpál s výhledem na Strakonice, řeku Otavu i krajinu šumavského Podlesí.

Od 9. září do 25. října 2026 zpestří návštěvu také výstava FEZtival barevných pokrývek. Fezy, barety a zmijovky připomenou nápaditou i překvapivě pestrou historii pokrývek hlavy vyráběných ve strakonických textilních továrnách. Výstava představí jejich vznik, proměny i odraz ve společenském dění a doplní ji osobní příběh strakonického sběratele Jana Malířského.

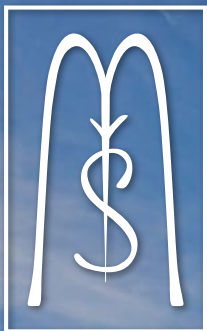
Muzeum středního Pootaví

Strakonice

Otevírací doba:

úterý – neděle / svátky
9.00 – 17.00 h

www.muzeum-st.cz

Babí léto

objevte krásy Šumavy
a jejích příběhů

Železná Ruda

Kašperské Hory

Muzeum Šumavy Sušice

Horská synagoga
v Hartmanicích

Dr. Šimona Adlera
v Dobré Vodě

www.muzeumsumavy.cz